

VINERI • 15 MAI 2009 • ANUL LIX NR. 20

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

*Tinerii și autoguvernările
Europa are o singură limbă: cultura
Liceenii au dat examenul de bac la română*

CALENDAR ORTODOX

18 mai, luni – Sf. Mc. Petru, Dionisie și Hristina; Sf. Mc. Teodot și cele 7 Sf. Mc. fecioare.
19 mai, marți – † Sf. Sfințit Mc. Patrichie; Sf. Mc. Chiriachi; Cuv. Memnon.
20 mai, miercuri – Sf. Mc. Talaleu; Cuv. Talasie și Marcu Pustnicul (Dezlegare la pește).
21 mai, joi – † Sf. **Împărați, întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa Elena.**
22 mai, vineri – Sf. Mc. Vasilisc și Marcel; Sf. Părinți de la Sinodul al II-lea Ecumenic; Sf. Mc. Sofia, doctorița (Dezlegare la pește).
23 mai, sâmbătă – Cuv. Mihail Mărt., Ep. Sinadei; Sf. Maria lui Cleopa.
24 mai, duminică – Cuv. Simeon; Sf. Mc. Serapion; Sf. Mc. Marcian. Duminică a VI-a după Paști.

AGENDĂ

18 mai
1388 – s-a terminat zidirea bisericii mari a Mănăstirii Cozia, ctitoria lui Mircea cel Bătrân.

19 mai
1866 – pentru meritele sale pe câmpurile de luptă din timpul războiului civil din America, Gheorghe Pomuț, emigrant în Statele Unite, român originar din Jula, a fost avansat la gradul de general de brigadă.

20 mai
1916 – s-a născut Corneliu Coposu, om politic, președinte al Partidului Național Țărănesc Creștin-Democrat.

21 mai
1880 – s-a născut, la București, poetul și prozatorul Tudor Arghezi.
1964 – a murit, la București, Tudor Vianu, filosof al culturii, estetician, istoric și critic literar, scriitor și poet memorialist de talent.

22 mai
1957 – a murit, la București, George Bacovia, unul dintre cei mai mari poeți români, care s-a impus prin lirica sa simbolistă și preexpresionistă.

23 mai
1871 – s-a născut Garabet Ibrăileanu, critic și istoric literar.

24 mai
1889 – George Coșbuc a publicat în revista Tribuna poezia „Nunta Zamfirei”, capodoperă a liricii sale.
1906 – a apărut primul ziar românesc din Basarabia care purta numele de „Basarabia”.

Citatul
săptămânii

„De fiecare dată când înveți pe cineva, învață-l să se îndoiască de ceea ce-l înveți.”

Jose Ortega y Gasset (1883–1955)

România

S-a înființat Coaliția Societății
Civile pentru Românii
de Pretutindeni

La inițiativa Fundației Naționale pentru Românii de Pretutindeni a Consiliului Mondial Român și a Seniorilor Ligii Studenților s-a înființat Coaliția Societății Civile pentru Românii de Pretutindeni, organizație care va monitoriza eficiența politicilor guvernamentale privind românii de pretutindeni, cheltuirea banului public de către instituțiile și demnitarii care au competența pe problema românilor de pretutindeni sau îi reprezintă

pe aceștia în Parlament, precum și legislația și organizarea instituțională privind problematica acestora, transmite Romanian Global News.

Din Coaliție fac parte pentru început 12 organizații neguvernamentale precum și personalități, preocupate de domeniu. Coaliția va întreprinde demersuri pentru a avea întâlniri cu Președintele României, Primul Ministru, Ministrul de Externe, Președinții Camerei Deputați-

lor și Senatului României, cu Ministrul Justiției, Ministrul Educației și Cercetării, cu deputații și senatorii reprezentând românii de pretutindeni, cu șeful Departamentului pentru Relația cu Românii de Pretutindeni.

Coaliția rămâne deschisă și altor organizații și personalități și va prelua orice sugestie sau problemă care va veni dinspre comunitățile românești din întreaga lume. Adresa de e-mail a Coaliției este: coalitia@romanii.ro.

Din nou se deschide
Triplex Confinium

În zilele de 23 și 24 mai, între orele 19.00 și 17.00 (ora Ungariei), la Triplex Confinium, locul de confluență al frontierei României cu Ungaria și Serbia, cetățenii din cele trei state vor putea trece din nou frontiera liber. Punctul de întâlnire a celor trei țări este între localitățile Kübekháza (Ungaria), Beba Veche (România) și Majdan Rabe (Serbia).

Pentru a călători în Serbia, românii și ungurii au nevoie de pașaport, în timp ce pe teritoriul Ungariei românii pot intra doar pe bază de carte de identitate, la fel cum și ungurii pot merge în România doar cu buletinul. În schimb, cetățenii sârbi care doresc să vină în Ungaria sau în România, au nevoie de pașaport și viză.

E.I.

Arad

„Foaia” la o conferință
internațională

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad a organizat între 8–10 mai, în cadrul celei de-a XIX-a ediții a Zilelor Academice Arădene o Conferință științifică internațională intitulată „Dimensiunea europeană în cercetarea științifică pluridisciplinară”. Manifestarea științifică a fost onorată de peste 800 de participanți, autorități locale, cadre didactice și cercetători științifici din 34 de universități din România și 14 universități partenere din Europa și Canada. La conferință a fost invitată și conf. dr. Mihaela Bucin, de la Institutul Pedagogic din Seghedin. În cadrul conferinței de sâmbătă, doamna Bucin a vorbit despre istoricul și situația actuală a săptămânalului „Foaia românească”. Mihaela Bucin ne-a informat că publicul aflat la conferință s-a arătat interesat de revista noastră și a pus multe întrebări. A.B.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Peisaj minunat în România
(Foto: dr. Gheorghe Ruja)

Concerte

„Pagini simfonice de mare popularitate” este titlul evenimentului organizat pe 21 mai, de la ora 19.00, la Palatul Culturii din Arad. Acesta va cuprinde trei dintre cele mai îndrăgite creații ale literaturii muzicale universale: George Enescu – „Preludiu la unison din Suita I pentru orchestră”, Maurice Ravel – „Bolero”, Nicolai Rimski-Korsakov – „Seherezada suitea simfonică op.35”. În 28 mai, tot de la ora 19, Filarmonica găzduiește o gală cu numere de operă – Strauss și Lehar – alături de alte nume de relevanță ale genului de muzică de divertisment de la trecerea dintre două secole, XIX și XX, inspirate de muzica și trăirile Vienei. A.C.

Patru minorități și valorile lor strămoșești

„Păstrarea și transmiterea valorilor naționalităților” a fost titlul unei manifestări organizate vinerea trecută, 8 mai, la Casa Civilă din Jula. Organizatorul a fost Asociația școlară a germanilor din județele Bichiș și Ciongrad, fiind invitați să participe și reprezentanți ai minorităților română, slovacă și sârbă. Multicoloritatea programului s-a văzut de la momentul când am intrat în Casa Civilă, unde de la poartă până în curte peste tot au fost aranjate corturi și mici expoziții din obiecte, porturile, țesăturile etc. ale celor patru naționalități. Multilingvismul a fost și el prezent, dar numai până la începerea conferinței, pentru că prelegerile s-au ținut în limba maghiară, ca să se

Șirul prelegerilor a fost deschis de *Monica Mittag*, președinta Autogovernării Germane din Jula, care a vorbit despre transmiterea la tânăra generație a valorilor minoritare germane din acest oraș. Directoarea Liceului „N. Bălcescu” a prezentat apoi pe scurt istori-

care au prezentat o secvență din cele mai frumoase dansuri populare românești din Ungaria.

Foarte interesante prelegeri au prezentat și *Anna István*, directoarea Casei Culturii Slovace din Bichișciaba, care a vorbit despre introducerea patrimoniului naționalităților în turism, *Szutár Lászlóné*, directoarea școlii și grădiniței sârbești din Bătania a prezentat viața și tradițiile comunității sârbești din județ, *Maria Nagy*, profesoară de germană a accentuat rolul culturii și civilizației în predarea limbii germane. Cu această ocazie, a fost aranjată și o expoziție de fotografii cu titlul „Orașul German Anno”, deschisă de *Maria Hack*, președinta Uniunii Autogovernărilor Germane din Județul Bichiș. La manifestare au onorat cu prezența și *Ioan Fodoreanu*, consulul general al României, și *Tolnai Péter*, președintele Comisiei pentru Minorități din cadrul Consiliului Județean Bichiș.

Programul s-a încheiat cu gustarea unor mâncăruri tradiționale ale celor patru naționalități. E.I.

înțeleagă cu toții între ei. Manifestarea a fost deschisă de primărița *dr. Perjési Klára*, deputat parlamentar, care a accentuat buna conviețuire din trecut și din prezent a naționalităților în orașul Jula și a lăsat de înțeles că și ea are legături nemțești, pentru că o străbunică de-a ei se numea Hack.

cul românilor din Ungaria, punând un accent mai mare pe tradițiile și obiceiurile străvechi, care îi diferă pe români de celelalte naționalități conlocuitoare. Prelegerea *Mariei Gurzäu Czeplédi* a fost întregită de dansul popular a patru elevi de la liceu, *Susana Czeplédi*, *Anamaria Bányai* și frații *Attila* și *Petru Papp*,

EDITORIAL

Tinerii și autogovernările

Absolvenții de naționalitate care au dat bacalaureatul săptămâna trecută din istorie și care au ales să scrie lucrarea în limba lor maternă, deci nu varianta pentru liceele ungurești, au avut de răspuns și la niște întrebări referitoare la Legea Minorităților și la alegerile de autogovernări minoritare. Subiectul cu numărul 12 a cuprins următoarele patru întrebări: a) Enumerați două trăsături care trebuie să fie caracteristice pentru o minoritate în conformitate cu legea. b) Se poate forma o autogovernare de minoritate paralel cu autogovernarea pe localitate? Argumentați-vă răspunsul. c) Un cetățean sârb poate vota pentru deputații autogovernării de minoritate sârbă? Argumentați-vă răspunsul. d) Chinezii care s-au stabilit și au obținut cetățenie în patria noastră pot constitui o autogovernare de minoritate?

În îndrumătorul pentru corectarea subiectelor la proba scrisă (il găsiți pe internet pe site-ul Ministerului Învățământului: www.okm.gov.hu) sunt publicate și răspunsurile corecte: a) Etnie autohtonă cel puțin de un secol sau cetățenie maghiară sau limbă proprie sau cultură proprie. b) răspuns: Da; argumentare: pentru că legea stipulează că minoritățile au dreptul de a crea autogovernări ale minorităților. c) răspuns: Nu; argumentare: pentru că nu este cetățean maghiar. d) răspuns: Nu; argumentare: pentru că nu figurează în enumerarea minorităților sau nu trăiesc de un secol în Ungaria.

Introducerea printre subiectele de bacalaureat a informațiilor despre autogovernările minoritare este cea mai bună metodă pentru a modela gândirea tinerilor de naționalitate spre această formă de organizare. Unu: pentru că în acest fel ei sunt obligați să învețe la școală Legea Minorităților și doi: pentru că sunt învățați că aceasta este singura formă în care își pot trăi viața ca slovaci, sârbi sau români. În cazul nostru, al românilor din Ungaria, tinerii de la liceul românesc au putut afla până acum doar că pentru ei organizațiile numite autogovernări locale sau Autogovernare pe Țară sunt niște bastioane insulare de necucerit, în care ei nu au ce căuta, eventual să participe la câte o sărbătoare și să recite poezii, și că AȚRU este organizația care vrea să preia școala lor pentru a face cu ea nu știm ce. Bineînțeles, problema trebuie privită în general, și nu redusă doar la nivelul reprezentanților românești, pentru că cele cuprinse în Legea Minorităților sunt valabile pentru toate minoritățile naționale și etnice din țară. Decât că ceea ce la unii este un lucru normal, la alții pare a fi anormal. Până când la nemți sau la greci viitorii membri ai autogovernărilor minoritare devin membrii organizațiilor de tineret, noi, românii avem dezavantajul ca nici măcar asociații de tineret să nu avem. Adică, pe hârtie da, avem, dar în realitate, nu. Până când nu se refac sau nu se reactivează aceste organizații de tineret, bineînțeles din tinerii de azi, nu din cei de ieri sau alaltăieri, nici o șansă nu are comunitatea noastră să scape de niște moguli „betonați” în acest sistem.

Pe de altă parte, ar fi interesant de văzut și de analizat oare câți absolvenți ai Liceului „N. Bălcescu” din Jula au ales să scrie bacul la istorie în limba română. Cunoșcând experiențele din anii trecuți, mi-e teamă că nu mulți. Majoritatea a ales și de această dată să scrie teza de istorie redactată pentru liceele ungurești. Și dacă este așa, chiar nu are prea mult rost să se insereze subiecte despre autogovernările minoritare în teza elevilor de naționalitate, pentru că informațiile nu ajung la grupul țintit. Și nu ne poate bucura nici dacă la nemți, slovaci sau croați au scris mai mulți absolvenți teza de istorie în limba lor maternă. Doar ne poate întrista că tinerii noștri nu preferă limba română și nu îi interesează viitorul comunității române din Ungaria. Și nici nu-i de mirare, atâta timp cât nu au modele demne de urmat.

Eva Iova

Pe scurt...

**FBI-UL VINE ÎN AJUTORUL
POLIȚIEI UNGARE**

În Ungaria, ura împotriva țiganilor, amplificată sau nu și de uciderea lui Marian Cozma, a dus la o serie de crime în ultimul timp, scrie ziarul „Libertatea”. Poliția maghiară anchetează o serie de 17-18 crime care par să aibă legătură între ele. Se oferă chiar și o recompensă de 170.000 de euro celui care poate oferi informații ce ar duce la indentificarea criminalilor. Mai mult, în ajutorul celor 100 de ofițeri unguri au venit și agenți FBI, care speră să ajute la conturarea profililor psihologice ale uci-gașilor.

**ROMÂNII LA ȘTRANDURILE
DIN UNGARIA**

Pe ștrandurile din Gyopáros și Jula crește constant numărul oaspeților din România. La finele week end-ului prelungit, la Băile Gyopáros s-au întrecut toate „recordurile”, cu peste 5.000 de vizitatori zilnic – scrie cotidianul județului Bichiș. Oaspeții din România, care reprezintă de regulă în medie 30% din turiștii de pe ștrand sunt tot mai mulți. Și la Băile Termale din Jula debutul sezonului a în-trecut așteptările. Și aici ponderea străinilor, îndeosebi a românilor, este evidentă. Conform estimărilor, peste jumătate din vizitatorii băilor nu sunt cetățeni maghiari, informează Ericinfo.

**UNGARIA MAJOREAZĂ TVA
ȘI REDUCE PENSIILE**

Parlamentul Ungariei a dat săptămâna trecută primul aviz pozitiv pentru mai multe amendamente la legea taxelor și cea a pensiilor. Printre măsurile necesare pentru a ține sub control deficitul bugetar, se remarcă majorarea TVA de la 20% la 25%, din luna iulie, și reducerea pensiilor.

**FESTIVALUL DE FILM
DE LA CANNES**

Numărătoarea inversă pentru cea de-a 62-a ediție a Festivalului de Film de la Cannes (13-24 mai) a început pe Croazetă, unde organizatorii așteaptă sosirea mai multor celebrități între care Johnny Hallyday, Eric Cantona, Monica Bellucci și Brad Pitt.

Ziua Europei, sărbătorită la Jula

Alături de cei aproximativ 500 de milioane de cetățeni europeni de naționalități diferite, celebrăm o Uniune care ne apropie prin valori comune. Astfel Ziua Europei este și ziua noastră, a românilor, zi sărbătorită și de românii din Ungaria.

din 1985. Această zi a devenit o sărbătoare și pentru români, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană. Devenită deja tradiție în România, marcarea, la 9 mai, a Zilei Europei, cuprinde o largă paletă de manifestări având ca scop apropierea cetățeanului de valori-

Ioan Fodoreanu, consul general al României la Jula, în care a subliniat faptul că 9 mai reprezintă pentru români nu doar ziua în care a luat naștere proiectul Uniunii Europene, organizație al cărei membru cu drepturi depline sunt și România și Ungaria, ci și ziua în care, în 1877, statul român și-a dobândit independența.

Partea a doua a întâlnirii a cuprins un mic moment cultural, în care invitații Consulatului General al României la Jula, Daniel Săuca, poet, redactor șef al revistei „Caiete silvane” și poetul Daniel Hoblea, din Zalău, au făcut o prezentare a ultimelor apariții ale Editurii „Caiete silvane”. „Am socotit util ca tinerii, a căror viață este și va fi influențată de Uniunea Europeană să cunoască niște date legate de organizațiile UE, de ce a apărut această asociere de state, ce rol are și ce instituții are. Această manifestare a fost un prim pas în ceea ce mi-am propus, de a ține niște conferințe aici la liceu, în fața elevilor, în ceea ce privește UE, iar astăzi a fost abordată, prima temă «Construcția europeană». Cred că vom face un eveniment asemănător și în luna iunie, când se împlinesc 120 de ani de la moartea lui Mihai Eminescu și am discutat deja cu oaspeții de la Zalău să organizăm un eveniment cultural de amploare un pic mai mare”, a mărturisit în încheiere Ioan Fodoreanu.

A. Butar

În fiecare an, la 9 mai, pe tot cuprinsul continentului se serbează Ziua Europei, pentru a marca istorica declarație din 9 mai 1950 a ministrului francez de externe, Robert Schuman, prin care propunea un plan de colaborare economică între Franța și Germania, pentru eliminarea rivalităților seculare dintre cele două state. Decizia serbării Zilei Europei în fiecare an, la 9 mai, a fost luată de Consiliul European de la Milano,

le esențiale ale Uniunii Europene. Cu această ocazie, din 2007 încoace, în fiecare an și ambasada și consulatele României în Ungaria organizează festivități dedicate Zilei Europei pentru românii din această țară. Anul acesta, în ziua de 7 mai, Consulatul General al României la Jula a organizat o festivitate dedicată acestei zile. Momentul festiv s-a desfășurat la Centrul Cultural Românesc din Jula și a început cu un discurs ținut de

Europa are o singură limbă: cultura

În întâmpinarea Zilei Europei, la inițiativa Institutului Cultural Român de la Budapesta a fost organizată în seara zilei de 8 mai, Noaptea Institutelor Culturale. La această inițiativă s-au raliat 9 institute culturale membre EUNIC (European National Institutions of Culture): Forumul Cultural Austriac, Institutul „Camoos”, Institutul Cultural Danez, Institutul Cultural Estonian, Institutul „Goethe”, Institutul Cultural Italian, Institutul Polonez, Institutul Slovac, precum și Institutul „Balassi”.

Au fost organizate concerte, expoziții, vizionări de filme, chiar și cursuri de limbă „expres” sau concursuri de exersare a cunoștințelor de limbă.

ICR Budapesta, împreună cu Institutul Cultural Danez și Institutul „Balassi” s-au reunit într-un program multicultural, care ilustrează diversitatea Europei. Astfel, la sediul ICR din str. Izsó a fost vernisată expoziția de obiecte din ceramică a artistului danez Sten Borsting, „Box-Boxes”, au putut fi admirate lucrările de tapiserie ale artiștei din România, Gazda Olosz Ella, „Iluzii spațiale”, după care a demarat „Locomotiva Jazz” cu Mircea Tiberian la pian, Christina van Bulow (Danemarca) la saxofon, Balázs Elemér la baterie și Barcza Horváth József la contrabas (Ungaria), iar în cadrul Clubului de film a fost vizionat „Asfalt tango” în regia lui Nae Caranfil.

În deschiderea acestei „nopti culturale”, Brîndușa Armanca a arătat că dialogul organizat sub girul EUNIC ilustrează că Europa are o singură limbă: cultura. Hanne Tormoe, directoarea Institutului Cul-

tural Danez a mulțumit pentru posibilitatea de a celebra împreună Ziua Europei și pentru prilejul de a prezenta artiștii danezi. Ea a precizat că ideea „Locomotivei Jazz” este minunată și a felicitat organizatorii și pentru această inițiativă.

Prima noapte a institutelor culturale a demarat cu succes în pofida grevei feroviare din Ungaria, iar „Locomotiva Jazz” a fost singura locomotivă care mergea în ziua de 8 mai, se poate spune: cultura nu se află în grevă... dimpotrivă!

Ziua care ne amintește de sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, Ziua Victoriei, astăzi numită Ziua Europei, celebrată departe de parade și desfășurări militare, ne arată forța pe care o are cultura în întărirea spiritului european.

Gabriela Enea Elekes

Comentariul săptămânii

Literatură și politică

Un subiect de bacalaureat de literatură maghiară, comentarea unei scrieri a scriitorului *Spiró György*, din păcate, un moment potrivit pentru ungurii cei „buni” și ungurii cei „răi” de a-și relua interminabila lor dispută cu privire la identitatea națională și atitudinea lor față de neamurile cu care au coabitat de-a lungul istoriei. *Spiró* este însă atacat de elementele extremiste nu din cauza scrierii în discuție, căci în aceasta nu se găsește nimic de obiectat din perspectiva problemei naționale, ci pentru o poezie destul de subredă din punct de vedere estetic, dar extrem de incitantă pentru elementele extremiste, scrisă în 1984, cu titlul „*Vin*” (*Jönnek*), adică vin elementele șoviniste, revanșarde pentru pretense pierderi suferite de-a lungul veacurilor, la Trianon, exprimându-și îngrijorarea de faptul că majoritatea tace, se lasă înfricoșată, doar câțiva „piperniciți” se opun spre a demonstra că

„nu numai lepădăturile știu ungurește”.

Nimic nou sub Soare, deoarece nu acesta este primul caz când ungurimea frustrată de strivirea nimbului axat pe ideea Ungariei istorice și menținerea ei, respectiv după prăbușirea ei la mijlocul secolului XVI, pe eforturile susținute de a o reface. Timp ce turcii înce-

activitate științifică respectabilă), *Imaginea germanului în literatura maghiară* (Fundatia Culturală Română, Cluj-Napoca, 2002), care trece în revistă cu o minuțiozitate și o obiectivitate demne de relevat cristalizarea imaginii de sine a ungarilor, raportând-o în primul rând la marii lor rivali: Habsburgii și germanii.

După autorul cărții, pentru a înțelege particularitățile naționalismului ungar, comparativ cu cele ale naționalismului din alte state europene, „trebuie să ne întoarcem până la momentul apariției și dezvoltării lui, altfel nu pot fi evaluate în mod obiectiv fărâdelegile comise împotriva evreilor în 1944 sau deportările și expulzarea germanilor din Ungaria în 1945. J. Weidlein susține că naționalismul ungar „n-a dezvoltat nici un program de ameliorare a lumii, nici nu și-a înzestrat purtătorii cu o concepție mesianică. Dimpotrivă, cele două elemente constitutive ale naționalismului maghiar sunt autocompătirea și angosta existențială. Maghiarii se văd pe sine ca micul popor din Est, identificat prin limba sa, care, în cea mai mare parte a istoriei sale de 1.100 de ani, cu greu s-a putut apăra în fața atacurilor lăcomie ale vecinilor mai puternici și care trebuie să facă totul pentru a nu fi asimilat de popoarele străine occidentale. Nu are nici o importan-

culturii în păstrarea identității naționale, iar din acest punct de vedere, germanul este cel mai periculos pentru unguri, tocmai germanul „care începând cu secolul al XI-lea i-a stat întotdeauna alături maghiarului și l-a ajutat, oferindu-i permanent «sprijin pentru dezvoltare», fără a aștepta contraservicii, a fost transformat astfel în cel mai vechi blestem...; germanul din Ungaria, care a răspândit cultura europeană în această țară încă de pe vremea Sfântului Ștefan, participând în fruntea reconstrucției de după 1686 (anul alungării turcilor, n.n.), ba s-au aflat și permanent de partea maghiarilor în războaiele maghiare contra Habsburgilor... Germanilor le-a mai fost rezervat și un alt rol important:

din ura împotriva lor s-ar fi constituit naționalismul maghiar”.

Lungul șir al reproșurilor germane din cartea amintită se termină cu ordinul de deportare emis de guvernul ungar la 22 decembrie 1945, împotriva germanilor din Ungaria, citând din luările de deponiție ale scriitorilor maghiari în această chestiune dureroasă. *Illyés Gyula* scria, la 22 aprilie 1945, în „*Szabad Szó*”: „Eu am fost printre primii care atunci – încă înainte de acapararea puterii de către Hitler – au adus vorba despre pericolul german din Transdanubia... În viața unei națiuni... 200 de ani nu constituie un timp atât de îndelungat pentru ca pură ospitalitate oferită să nu poată fi retrasă, mai ales dacă musafirul nu mai este demn de ea”. *Veress Péter*, la 1 octombrie 1946, în același ziar spune: „Cu ani înainte de război, noi – scriitori maghiari, țărani cu conștiință de sine, intelectuali – am decis ca eliberarea... să fie în același timp și o eliberare a maghiarimii de orice jug colonial, de orice influență străină... eliberare de sub influența germană de o mie de ani; iar pentru ca aceasta să poată avea loc, am pretins expulzarea șvăbimii colonizate pe grumazul nostru...”

Spiró György este atacat pentru îndrăzneala de a se opune hoardelor extremiste nu numai de elementele naziste, ci și de tovarășii de breaslă, pe care *Németh László* îi numea în 1933 „maghiari profunzi” (*mélymagyar*), împotriva cărora și-a scris *Spiró* poezia amintită. Ținta extremiștilor maghiari sunt evreii și, mai nou, romii. Care este oare următoarea etnie din Ungaria spre care își vor îndrepta săgeata ucigătoare?

Gh. Petrușan

Pe scurt...

ALETEA

Sarcinile de director al școlii generale românești din oraș, de la 16 aprilie a anului curent, au fost preluate de profesoara *Dr. Ruszné Bódis Edit Mirjám*. După pensionarea directorului *Cornel Nișu*, profesoara de istorie a acestei instituții este însărcinată cu conducerea unității de învățământ până la publicarea concursului de director de către Consiliul orașenesc.

BICHIȘCIABA

La începutul lunii aprilie a fost organizată finala concursului județean „Elementary” la limba engleză. Din 35 de copiii concurenți, *Anamaria Hegedűs*, eleva clasei a 7-a a școlii generale românești din *Jula* a obținut locul II. Eleva a fost pregătită de profesoara de engleză *Beata Barna Hoțopan*.

JULA

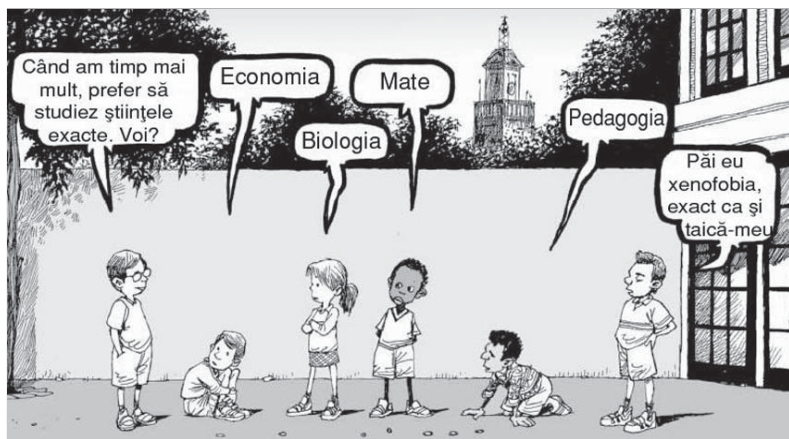
În perioada 20–24 aprilie a avut loc la *Jula* șirul de manifestări „Zilele Bay”. La 22 aprilie a fost organizat concursul pe echipe, pe tema astrologiei. Echipa care a fost alcătuită din elevii clasei a 8-a a școlii generale românești din *Jula*, *Emese Antal*, *Adam Németh* și *Rokko Rocsin*, s-a clasat pe locul II fiind pregătită de profesorul *Teodor Martin*.

BICHIȘCIABA

Pe 5 mai, la Casa Tineretului din *Bichișciaba* a fost vernisată expoziția artistei din *Arad* *Florica Takács*. Expoziția a fost deschisă de către viceprimarul orașului *Bichișciaba*, *Köles István*. Expoziția poate fi vizitată până pe 1 iunie.

CENADUL UNGURESC

Biserica Ortodoxă Română „Înălțarea Domnului” din *Cenad* va sărbători sâmbătă, 30 mai, sărbătoarea hramului și întâlnirea românilor din *Cenadul Unguresc*. Serbarea va începe cu o slujbă arhierască, săvârșită de *PSS Siluan*, Episcopul *Julei* și un sobor de preoți. Răspunsurile la Sfânta Liturghie vor fi date de corul ortodox din *Nădlac*. Serbarea va continua cu o conferință preoțească și o agapă frățască.

puseră distrugerea operei lui Ștefan I (victoria de la Mohács în 1526 și ocuparea cetății din Buda în 1541), elita politică a regatului ungar ducea o luptă acerbă pentru putere. Ceea ce dă însă o notă specifică acestor bătălii interne, maghiaro-maghiare și, mai târziu, extinse asupra altor popoare conlocuitoare este faptul că ele sunt susținute de obicei de poeți și scriitori, nu neapărat de origine maghiară. O adevărată mină de aur pentru cei care vor să cunoască acest trecut nebulos și agitat din care se hrănesc extremiștii contemporani este cartea lui *Johann Weidlein* (german născut în Ungaria cu o

ță că istoria spune cu totul altceva. Această atitudine a ungarilor față de poporul și statul lor a supraviețuit Trianonului și celui de-al Doilea Război Mondial, rămânând până astăzi unul dintre factorii ce nu trebuie subestimați în configurația politicii interne și externe maghiare”.

Accentul cade în cartea autorului german pe rolul benefic pe care poporul său l-a avut în istoria ungarilor. Ungurii fiind însă în minoritate, formând la recensământul din 1785 doar 29% din totalul populației țării, *Széchenyi* și alți trezitori la conștiință națională își dăduseră seama de importanța

Cheia pentru pace

„Multă pace au cei care iubesc legea Ta
și pentru ei nu este cădere” (Psalmul 119:165).

Biblia promite nu doar pace, ci multă pace. Din nefericire, vorbirea noastră contemporană s-a devalorizat atât de mult încât ne este foarte greu să apreciem amploarea deplină a ceea ce Dumnezeu ne oferă. În lumea de astăzi noi avem o perspectivă foarte săracă cu privire la pace.

Dacă două națiuni nu se luptă de fapt între ele cu arme de război, noi numim aceasta pace. S-ar putea să existe ură, frică, abuz verbal sau învinuire, dar noi vorbim încă despre pace.

Biblia are un standard mult mai înalt. Cuvântul evreiesc pentru pace este shalom. El înseamnă mai mult decât absența certurilor sau a războiului. El este legat de rădăcină ce înseamnă deplinătate sau totalitate. Deci pacea este deplinătate sau totalitate. Ea implică faptul că în viața noastră nu lipsește nimic. O persoană care are o astfel de pace este o persoană completă ce duce o viață în plinătate.

Acesta este felul de viață promis tuturor celor ce

iubesc legea lui Dumnezeu, pentru că legea Sa este la fel de largă în amploare ca și pacea. Ea acoperă fiecare domeniu al vieții noastre – spiritual, emoțional, fizic și material. Pe măsură ce aducem toate aceste domenii sub legea lui Dumnezeu, ne dăm seama că suntem în armonie cu tot universul din jurul nostru, deoarece, și acesta, este guvernat de către aceeași lege.

Atunci nimic nu ne mai poate face să ne împiedicăm ca să cădem. Nu mai suntem atât de ușor ofensați sau descurajați. Împotrivirile și dificultățile nu ne mai doboară, deoarece lucrarea legii lui Dumnezeu în noi este mai puternică decât orice altceva ce poate veni împotriva noastră din exterior.

Răspunsul credinței: Doamne, adu-mi întreaga mea viață sub legea Ta, și eliberează pacea Ta în mine.

(Sursa:

Meditații creștine.com)

Copilă creștină violată și ucisă în Pakistan

Copilă creștină pakistaneză, în vârstă de nouă ani, a fost violată în grup și ucisă în 9 aprilie, potrivit unei știri din 2 mai a *Christian Post*. Nisha Javid a fost răpită în timp ce se plimba pe lângă casa ei din satul Essangri, provincia Punjab. Corpul ei lovit a fost găsit două zile mai târziu într-un canal. Deși la început poliția a fost implicată în căutarea lui Javid, de atunci s-a acționat insuficient pentru arestarea criminalilor.

Rugați-vă pentru familia lui Javid în perioada doliului. Rugați-vă ca, în timpul suferinței, aceștia să cunoască alinarea din belșug a lui Cristos (2 Corinteni 1:5). Rugați-vă ca cei răspunzători pentru acest atac să fie aduși în fața justiției și să se întoarcă cu căință la Cristos.

Lideri creștini închiși în provincia Henan, China

În 30 aprilie, un serviciu de părtășie, din orașul Xinye, provincia Henan, a fost atacat de oficiali, potrivit unei știri din 4 mai a *ChinaAid*. Optsprezece creștini au fost duși la un Oficiu de Securitate Publică local, unde au fost obligați să plătească, fiecare în parte, o amendă de 1.000 yuan (aproximativ 170 de dolari canadieni).

Rugați-vă ca credincioșii închiși să fie eliberați. Rugați-vă ca Dumnezeu să deschidă calea a noi șanse pentru creștinii din China de a împărtăși Evanghelia, chiar și în vremuri de suferință (Coloseni 4:2-3).

Creștin eliberat din închisoare în Libia

Daniel Baidoo, creștin din Ghana care a fost condamnat pentru încercarea de a converti libieni la creștinism și care a fost condamnat la 25 de ani de închisoare, în 2001, a fost eliberat din închisoarea Jedidah din Libia, în 29 aprilie. Evanghelizarea musulmanilor este o activitate interzisă în Libia, iar guvernul monitorează literatura religioasă ce intră în țară. Eliberarea lui Baidoo a fost asigurată de vice-președintele Ghaneei, John Dramani Mahama, care se află în Libia, într-o vizită oficială. Baidoo a plecat spre Ghana în 30 aprilie. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru eliberarea lui Baidoo. Rugați-vă ca guvernul libanez să respecte libertatea religioasă. Rugați-l pe Dumnezeu să dăruiască înțelepciune și îndrumare lui Baidoo în timp ce îl slujește.

Convertită egipteană arestată pentru căsătoria cu un creștin

Raheel Henen Mussa (22), egipteană convertită la creștinism de la islam, a fost arestată în 13 aprilie, pentru încălcarea legii islamice prin căsătoria cu un bărbat care nu era musulman, *Sarwat George Ryia*, potrivit unei știri din 23 aprilie a *Compass Direct*. Mussa a fost arestată, în timp ce se îndrepta spre casă de la muncă, și a fost reținută la o stație de poliție condusă de poliția secretă până în 19 aprilie, când familia sa musulmană a venit pentru ea.

Din vreme ce Mussa s-a născut într-o casă de musulmani, ea este considerată musulmană în ciuda convertirii ei la creștinism, cu trei ani în urmă. Prin urmare, ea nu a putut să se căsătorească în mod oficial cu Ryia, un creștin matur. După ultimele știri, cuplul se ascundea.

Rugați-l pe Dumnezeu să protejeze și să întărească acest cuplu. Rugați-vă ca guvernul egiptean să recunoască libertatea religioasă a cetățenilor săi.

(Sursa: Știri creștine.ro)

Liviu Trifa

Va fi și mai bine...

Așteptăm cu nerăbdare să atingem cel puțin imagină ziua aceea care, ne va păstra pentru totdeauna în spațiul biruștelor și al bucuriilor pe care deocamdată le găsim doar în versurile cântecelor promițătoare de extaz, ca rezultat al victoriilor noastre de ordin spiritual.

Uneori ne asemănăm cu Moise, recunoscându-ne micimea și slăbiciunile, alteleori cu David ignorând luptele pe care deja le considerăm câștigate, doar meditănd la ele... ca apoi să ne dăm seama că am pierdut, contând pe iscusința acumulată în urma așa multor războaie duse. Tânjim după odihnă și asta ne face uneori să visăm cu ochii deschiși la țara promisă de care ne desparte un univers, căruia nu-i cunoaștem capetele, limitele și cu fiecare zi e clar că ne apropiem de locul în care vom putea lăsa în sfârșit mâinile oboseite în jos, lipi-

te de sabia plină de noroi amestecat cu sânge de dușman...

Vom asculta atunci, bătaile unei inimi după care cu urechea asurzită de-atâtea zgomote de lănci, ne-am ghidat în viață... și ne-am ghidat bine. Vom sta la pieptul Lui tăcuți și respirând greoi, de-atâtea zbucium și aer poluat ui-

tând de cicatricele ce vorbesc de alte vremuri crâncene, rămase în urma noastră, arzând cu trosnete acompaniate de scrâșnete „dentare”.

Așa va fi... și muți vom sta o vreme; înconjurați de-atâtea iubire, aplaudați de îngeri, și aerul victoriilor îl vom respira în piept pentru totdeauna...

Răspunsuri duhovnicești: Ura este permisă numai împotriva diavolului și a păcatului

– Cum ia naștere ura în inima omului și cum ne putem izbăvi de ea?

Ura, ca și celelalte patimi, se naște din iubirea de sine, egoismul, care este maica și rădăcina tuturor păcatelor, după Sfinții Ioan Damaschin și Efrem Sirul. Iar iubirea de sine este „iubirea nerațională față de trup”, după Sfântul Maxim Mărturisitorul (Filocalia, vol. al II-lea, p. 67). Ura este ucidere de om (I Ioan 3, 15); ea este permisă numai împotriva diavolului și a păcatului (Psalm 96, 11; Pilde 8, 13; Amos 5, 15); ura este permisă asupra nedreptăților, după cuvântul psalmistului – „nedreptate am văzut și m-am scârbit” (Psalm 118, 163; Romani 12, 19; Pilde 13, 5; 17, 13). Creștinii trebuie să urască minciuna (Psalm 118, 163), trebuie să urască căile nedrepte (Psalm 118, 104), precum și „adunarea păcătoșilor” (Psalm 25, 5). Trebuie să urască sfatul celor ce urască pe Dumnezeu (Psalm 138, 21–22). Ura se biruiește prin

dragostea de Dumnezeu și de aproapele, iar dragostea de Dumnezeu o câștigăm prin toate faptele bune, dar mai ales prin rugăciunea cea curată.

– Care este deosebirea între ură, mânie, invidie, zavistie, certare și pizmă și care sunt urmările lor?

Ura este rădăcina patimilor arătate mai sus, iar acestea sunt ramurile ei, cum vorbește Sfântul Efrem Sirul în cuvântul său pentru deosebirea patimilor. Urmarea urii și a fiicei ei este moartea sufletei.

(Convorbiri duhovnicești cu părintele Cleopa)

Ortodocșii români din Timoc au pagină web

Protopopiatului Ortodox Român al Daciei Ripensis, condus de preotul român Boian Alexandrovici, din Serbia de Răsărit, Timoc, are pagină web de câteva zile, scrie Ziua de Vest. Cei interesați pot accesa: www.protopopiatuldaciaripensis.rs și vor afla amănunte. Amintim că structura Protopopiatului Ortodox Român al Daciei Ripensis are sediul la Mălăinița, Timocul Sârbesc, se află sub jurisdicția canonică a Patriarhiei Ortodoxe Române și îi cuprinde pe toți românii ortodocși, așa numiții vlahi din Serbia, în afara Voivodinei. Sediul protopopiatului este Biserica Sfinților Arhangheli din Mălăinița cu parohiile: Parohia ortodoxă română de Mălăinița și Remesiana; Parohia ortodoxă română de Horreum Margi și Isacova; Parohia ortodoxă română de Aquae, Geanova și Sărmănovăț; Parohia ortodoxă română de Țârnaica și împrejurime și Parohia ortodoxă română de Bor.

10 mai 2009 – o zi istorică pentru românii ortodocși din Paris

Duminică, 10 mai 2009, adunarea generală extraordinară a parohiei „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail” din Paris („Biserica Română din Paris”) a aprobat în unanimitate trecerea parohiei sub omoforul Înalt Preasfințitului Mitropolit Iosif al Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale, în sânul Bisericii-mamă. Biserica Română din Paris s-a separat de Patriarhia Română la sfârșitul anului 1948, în momentul în care semnele instalării comunismului în România (precum și semnele pierderii treptate a autonomiei Bisericii în raport cu puterea prosovietică) deveniseră eviden-

te pentru românii ortodocși din Franța. După o perioadă dificilă de rezistență în fața puterii atee din România și după mai mulți ani de dialog al reconcilierii cu Biserica-mamă, prin

intermediul ierarhului ei canonic, în Europa Occidentală, Mitropolitul Iosif, adunarea generală extraordinară a parohiei decide, duminică, 10 mai 2009, intrarea sub omoforul Mitropolitului Iosif, în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale. Astfel, Sfânta Liturghie din Duminica slăbănogului (10 mai 2009) a fost prezidată de Înalt Preasfințitul Mitropolit Iosif, înconjurat de un sobor de opt preoți și diaconi. Sărbătoarea a fost deplină, prin hirotonia diaconului Jean Boboc într-un preot, pe seama Catedralei „Sfinții Arhangheli” din Paris. (Sursa: egliseroumaine.com)

Botez la biserica „Sf. Parascheva” din Julia

Biserica Ortodoxă are practica botezării copiilor mică, mărturisirea credinței făcându-se de către nași. Prima parte din Slujba Botezului este sfințirea apei pentru botez. Urmează apoi ungerea celui ce se botează cu undelemnul bucuriei pe frunte, pe piept, la mâini și la picioare. A treia și cea mai importantă parte a Sfântului Botez este săvârșirea Tainei, adică întreita cufundarea a pruncului în apă. Această întreită cufundare arată, pe de o parte, că temeiul credinței ortodoxe este Sfânta Treime și, pe de altă, închipuie cele trei zile petrecute de Domnul în mormânt (Mt. 12, 40). Prin afundarea în apă se închipuie moartea noastră pentru viața de păcat de până

atunci, și îngroparea împreună cu Hristos, iar prin ieșirea din apă se închipuie învierea împreună cu El, pentru viața cea nouă întru Hristos.

În duminica a treia după Paști, pe 3 mai, în Biserica Ortodoxă din Julia – Orașul Mic Românesc s-a să-

vârșit botezul copilului Andrei Attila Szántó de către PSS Siluan și preotul paroh Petru Pușcas. Părinții Attila Szántó și Edit Bordaș și-au botezat copilul lor în religia ortodoxă. Nașii au fost Renata Szántó Drobnyik și Daniel Drobnyik.

A.C.

Burse de studii în România

Comisia Maghiară de Burse (MÖB) acordă 3 burse în România pentru anul școlar și universitar 2009/2010. Bursele sunt asigurate pentru tinerii de origine română cu domiciliul stabil în Ungaria, care în anul acesta își susțin examenul de bacalaureat sau frecventează studii superioare în România. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură este **7 iulie 2009** (data poștei). Dosarul candidatului pentru bursă de studii în România trebuie să cuprindă:

- autobiografie profesională
- copie legalizată după diplomele de studii obținute

(absolvire a învățământului gimnazial sau învățământ universitar)

- document despre examenul de limba română (în caz dacă în certificatul de bacalaureat nu este afișat)
- scrisoare de motivație

- scrisoare de recomandare
- copie după pașaport
- adeverință medicală.

Informații suplimentare legate de acordarea bursei se pot afla pe site-ul www.scholarship.hu; la adresa doamnei dr. Vincze Krisztina, coordonatoarea bursei românești: krisztina.vincze@bbi.hu; sau la telefon: 06-1-666-7979.

Vise plăcute, ursulețule Winnie!

Winnie arde de nerăbdare să se bage în paț, ca să viseze toată noaptea o cascadă din miere de albine, toată numai pentru el!

Din cea de-a doua imagine au dispărut șase obiecte. Descoperă tu care sunt acestea.

Caută cele 6 diferențe!

Ghicitoare

Are blană mățoasă, la căldură toarce-n casă;
La lăbuțe are gheruțe, stau ascunse în pernuțe.
Ghici, ce e?

(povestea)

Planeta vieții

Milioane de specii vii, care locuiesc pe Pământ de miliarde de ani, au propria lor istorie, lungă în medie între 2 și 10 milioane de ani. Se întâmplă totuși ca planeta noastră să cunoască crize, care să provoace înnoirea a numeroase specii deodată. Geologii au reținut trei din aceste crize pentru a marca începutul și sfârșitul a trei mari perioade, numite și ere. Ele formează istoria vieții, înainte ca oamenii să o modifice în mod profund.

–570 milioane de ani: prima criză

Viața a apărut în primele oceane acum cel puțin 3,8 miliarde de ani. Multă vreme, ea va rămâne în forme modeste: bacterii, alge, meduze... Urmele rămase sunt rare, fiindcă ființele noi nu se fosilizează ușor. Pe deasupra cu cât urcăm în timp, găsim din ce în ce mai greu roci străvechi. Totuși, această viață a modificat puțin câte puțin, dar într-un mod profund, atmosfera, furnizând în special oxigenul de care speciile următoare aveau nevoie. Acești nou-veniți, cu corpul mai tare, au apărut spre anul –570 milioane, fără îndoială datorită unei schimbări importante. Într-adevăr, de-acum încolo, speciile animale dotate cu înveliș de protecție s-au multiplicat. Ele-și vor lăsa mai ușor urma în roci. Nu se știe care a fost această criză, dar geologii au făcut din ea punctul de plecare al erei primare.

–235 milioane de ani: a doua criză

Evoluția speciilor, care a fost foarte activă în mări, a multiplicat rapid diferite tipuri de vegetale și de animale. Către –350 milioane de ani, de exemplu, pești ciudați, cu carapace, vor ceda locul primilor rechini. Pe uscat, își fac apariția plantele graminee (cu se/

mințe). Totuși, o criză mult mai decisivă izbucnește către –235 milioane de ani. Numărul și varietatea animalelor marine au diminuat în mod sensibil. Din contră, pe pământ, s-au dezvoltat specii noi, mai ales reptile. Aceste schimbări par legate de o diminuare a lungimii litoralurilor și de creșterea întinderii apelor de coastă, puțin adânci, în care trăiau din abundență speciile precedente. Cum se poate explica o asemenea „îngustare”? Fără îndoială, prin reunirea într-un singur bloc a continentelor până atunci separate. Geologii au făcut din acest eveniment punctul de plecare a unei ere noi, cea secundare.

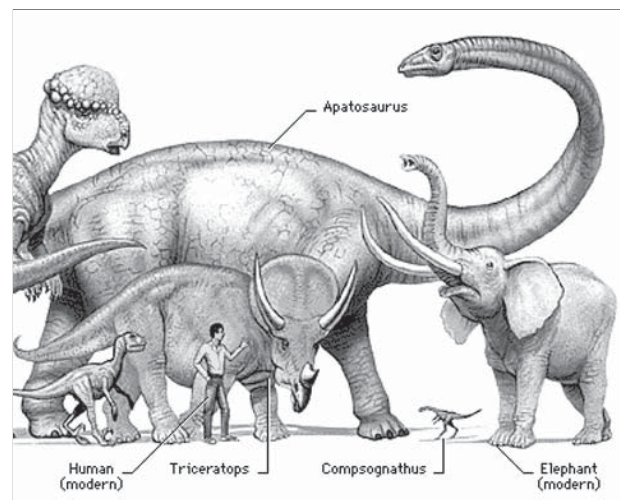
–65 milioane de ani: a treia criză

Era secundară este de-o extraordinară bogăție. Ea este marcată de apariția mamiferelor, a păsărilor, plantelor și florilor... Dar ea rămâne marea epocă de domnie a reptilelor și mai ales, a dinozaurilor, unii atingând mărimi impresionante. Această eră este relativ calmă din punct de vedere geologic. Ea lasă timp resturilor de roci și rămășițelor de ființe vii să se depună în mod regulat, în straturi groase de sedimente. Către –195 milioane de ani se recunosc semnele unei crize. Totuși,

aceasta nu are nimic comparabil cu incredibila – și încă neînțeleasă – catastrofă care a răvășit Terra în urmă cu 65 de milioane de ani. În cursul acestei mari bulversări, dinozaurii au dispărut pentru totdeauna. Dar această criză majoră a fost, în modul cel mai natural, aleasă de geologi pentru a marca debutul erei terțiare. Cu atât mai mult cu cât această eră corespunde cu începutul procesului de înălțare a celor mai recentți munți: Alpii, Anzii și Himalaya. Istoria zbuciumată a acestor impunătoare masive pune și ea capăt calmului din secundar.

Se spune adesea că era terțiară este cea a mamiferelor. Într-adevăr, ele au cunoscut o dezvoltare foarte importantă, multe dintre ele ocupând locurile lăstate libere de dinozauri. Să mai notăm că acum aproximativ 37 de milioane de ani a avut loc o reînnoire aproape completă a diferitelor specii de mamifere. Totuși, evenimentul major al terțiarului nu s-a manifestat la acea dată. În fapt, această eră nu se încheie cu o zdruncinare geologică, ci cu o apariție: cea a omului.

Acesta, în cursul ultimelor două milioane de ani, și-a adaptat încetul cu încetul planeta. Astăzi el este peste tot, chiar și în spațiu.

„Săptămâna sănătății” la școala din Micherechi

În cadrul evenimentului „Săptămâna sănătății”, școlarii din Micherechi au avut în atenție un subiect foarte important, și anu-

colectat deșeuri din curte și de pe străzile din apropierea școlii. După masă programul s-a petrecut la Casa de Cultură „Gheorghe

trecheri între clase, iar cei din cursul inferior au avut un concurs de desen pe asfalt. Ultima zi din săptămâna sănătății s-a desfășurat la

me: protejarea sănătății. În perioada 4–8 mai, elevii au desfășurat diverse activități după programul întocmit în prealabil. Expunerea despre igiena dentară a deschis șirul evenimentelor din cadrul acestei săptămâni. La nivelul fiecărei clase, Maria Hodojo Martin, infirmiera localității a ținut mici prezentări pe această temă. După cursuri, în sala de proiectare s-au prezentat filme didactice. Ziua de marți s-a desfășurat sub genericul „Curățenia înseamnă sănătate”. Elevii au

Dulău”, unde elevii au avut posibilitatea să se întâlnească cu medicul primar al Sanatoriului din Iula, dr. Fazekas Özséb. Acesta le-a vorbit despre dependența de viciu, obiceiul de a fuma în rândul tinerilor și chiar a minorilor. Școlarii alcătuiți în grupe au completat chestionare, cei mai bine informați pe această temă au fost premiați. Ziua următoare, miercuri, elevii au plantat flori pentru amenajarea curții interioare a instituției. Joi, în curtea școlii s-au desfășurat diferite în-

terenul de sport, unde au fost invitați elevii și cadrele didactice din Școala generală „Nicolae Popoviciu” din Beiuș și din Școala generală „Onisifor Ghibu” din Oradea. Micii fotbaliști din Micherechi au jucat fotbal contra echipelor sosite din Iula, Beiuș și Oradea, iar elevii claselor I–IV au avut concurs de alergare. Cheltuielile acestei acțiuni au fost asigurate din banii câștigați prin proiectul Fundației „Pentru Învățământul Public din județul Bichiș”.

A. Cioca

Liceenii au dat examenul de bac la română

Luni, 11 mai, absolvenții Liceului „N. Bălcescu” din Iula au susținut proba în scris la limba și literatura română. Subiectele dintre care au putut alege elevii au fost următoarele: 1. Eseu, argumentare de la telegraf la telefonul mobil și internet. 2. Analiza operei literare a lui Tudor Arghezi (Testament). 3. Analiza comparată a lui Ion Creangă – „Amintiri din copilărie” cu opera lui Móra Ferenc – „A búbjós előkerül” din opera „Kincskereső Kisködmön”. La proba de înțelegere a tex-

tului au trebuit să facă o compunere în funcție de indicațiile primite: „Forme noi ale regimului alimentar. Fructele, nucile și biscuiții din făina integrală sunt energizante și cu puține calorii”. Proba orală la română se va ține pentru clasa XII/A, în zilele de 15 și 16 iunie, președinte va fi doamna Varró Zsuzsanna, profesor și expert, iar pentru cei din clasa XII/B va fi pe 17 și 18 iunie, ei având-o ca președinte pe dr. Keszé Katalin, profesor la Universitatea ELTE din Budapesta. A.C.

Serbări de adio la grădinițele românești

Copiii de grupa mare de la grădinițele românești își vor lua în curând rămas bun de la instituția de învățământ preșcolar, locul în care copiii s-au jucat, s-au socializat, au învățat poezii și povești și mai ales au învățat de la cadrele didactice calificate multe lucruri care le vor fi de mare folos în viață.

Serbarea de adio la grădinița românească din Iula are loc în ziua de 22 mai, la ora 16.00. Copiii de la grădinița românească din Chitighaz se pregătesc pentru serbarea de bun

rămas, care va avea loc pe 29 mai, la ora 16.00, în acest an vor părăsi grădinița peste 30 de copii și de grupa mare. Tot pe 29 mai, la ora 17.00, va avea loc serbarea la grădinița din Micherechi, care a pregătit anul acesta 21 de viitori școlari, iar la Bătănia, în aceeași zi, la ora 14.00.

La grădinița din Cenadul Unguresc, din care vor pleca anul acesta 20 de viitori școlari, serbarea de rămas bun va avea loc sâmbătă, 30 mai, de la ora 9.00.

A.B.

Gabriela Adameșteanu:

„Dacă ești tradus, ești punctat în plus...”

În perioada 24–27 aprilie, la Budapesta a fost organizată ediția a XVI-a a Târgului Internațional de Carte. ICR Budapesta, ca partener al târgului budapestan, a adus o serie de evenimente culturale dintre care remarcăm dialogul cu publicul a scriitorilor Gabriela Adameșteanu și Esterházy Péter. Scriitoarea ne-a oferit un interviu despre rolul traducerilor.

– Cu ce ați venit de data aceasta la Târgul de Carte din Budapesta? Ce prezentați publicului maghiar?

din nou despre „Întâlnirea” apărută la Editura Palamart în 2007. Am vorbit despre „Dimineața pier-

în lucru. Bineînțeles, am șansa întâlnirii cu intelectuali și scriitori maghiari, cu domnul Esterházy, cu Takács Ferenc, cu editorii Farkas Jenő și Imre Barna.

– Care este rolul traducerilor în afirmarea pe plan internațional?

– Este așa cum a spus Jenő Farkas, dacă nu apărăm în Occident întâi, nu suntem în acest moment omologați destul de buni pentru zona noastră de est. Acesta este adevărul și începe să fie cumva simțit chiar și în cadrul literaturii din România. Scriitorii din România, care sunt traduși, sunt punctați în plus. Eu am avut șansa să fiu în ultimii ani tradusă, dar îmi dau seama că este și o întâmplare care te ajută, sau nu te ajută să ajungi la editor, iar epoca este foarte dificilă.

– Câte cărți aveți traduse în limba maghiară?

– Am una singură și voi avea o a doua, și sunt prezentă în două antologii. Dar eu cu toatele nu am foarte multe cărți, asta înseamnă din punctul meu de vedere 50%.

– O astfel de inițiativă contribuie la cunoașterea reciprocă a celor două culturi?

– Eu cred că este un eveniment extraordinar de important pentru noi, pentru România în mod sigur, și presupun că și pentru Ungaria. Un rol foarte important în aceste legături pe care le stabilesc în ultima vreme, legături culturale din ce în ce mai apropiate, din ce în ce mai destinate și prietenești îl au scriitorii care au aparținut minorității maghiare din România și care acum sunt în Ungaria, o parte dintre ei sunt chiar cei care susțin, ajută, traduc. Trebuie să-l amintesc pe traducătorul Csiki László, Anamaria Pop, care au tradus literatură maghiară în România și Gabi Koszta. Simt acest lucru ca o formă de căldură în momentul când ajung în Ungaria, într-un fel ca și o altă țară a noastră.

– Este a doua zi a Târgului de Carte. Cum vă simțiți aici, ce experiențe ați avut până acum?

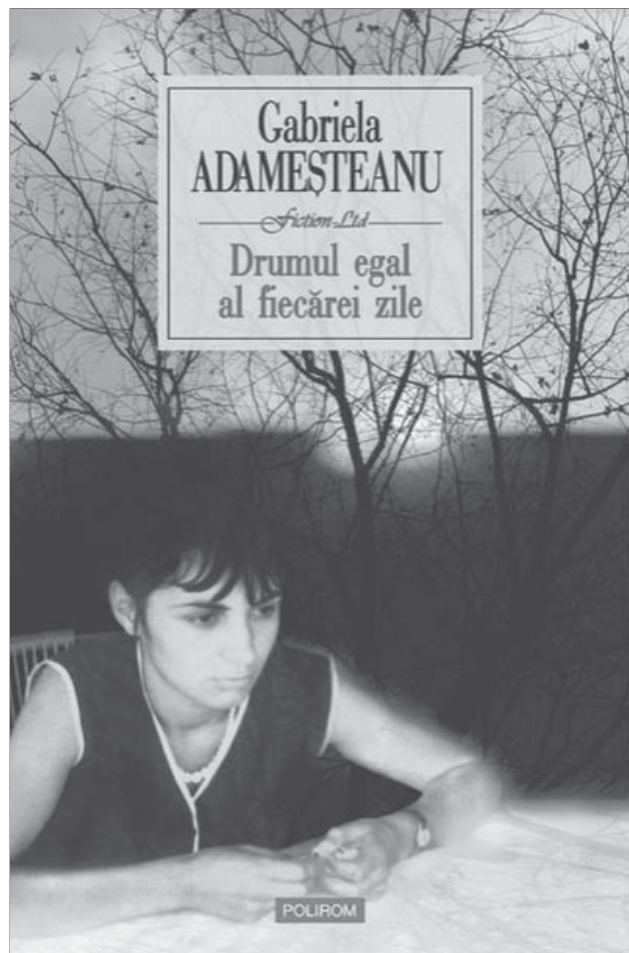
– Ele au fost toate foar-

te bune. Ce se întâmplă aici este foarte intens, merge totul foarte repede. Mi-aș fi dorit ca mai mulți oficiali culturali români și chiar politicieni să vină la

acest eveniment, pentru că el este foarte important și ei, care încearcă să servească cultura română, ar fi trebuit să fie de față aici.

I. Kaupert

– Prezint mai mult proiecte. Eu sunt într-o antologie, care va fi prezentată duminică. Am vorbit

dută”, care va apărea la anul, la Editura Europa. Va fi o traducere făcută de Gabriela Koszta, care este

Petrecere la Clubul pensionarilor români din Julia

A fi pensionar român în Julia poate fi chiar un lucru relaxant. Pensionarii din Julia au un loc în care se pot simți bine, cu oameni de leatul lor și unde sunt buni prieteni. Este un loc al amicitiei, al bunului simț, un loc în care unii dintre vârstnici se simt bine și numai datorită faptului că au mai multe personaje în jurul lor, fiecare cu povestea lui, cu bucuriile și cu necazurile lui. În ultima vineri de la sfâr-

șitul lunii, pensionarii julani se întâlnesc la sediul AȚRU de pe strada Eminescu, iar la sfârșitul unui sfert de an sărbătoresc toate zilele onomastice care au avut loc în acea perioadă. Astfel, pe 29 mai, vor fi sărbătorite Floricile, cei ce poartă numele de Teodor, Gheorghe și toți acei care și-au sărbătorit ziua numelui în primele patru luni ale anului.

A.B.

Poezii de Paul Ovidiu Rus-Gal

Către

Începând de azi
nu mai trimit spre tine decât cuvinte
nu mai trimit
numai nu
începând de azi voi fi tu
Voi veni în întâmpinarea ta
voi veni... voi
și vom fi împreună
tu, eu...
noi doi.

Nu neapărat

M-au fugărit gândurile
m-au trăit clipele
N-am fost însă singur
am simțit eternitatea
Mă voi căuta în fapte
Voi încheia înaintea morții.

Urcuș

Probabil astea le știam și-atunci
Totuși ființa-mi era mai ușoară
Doar devenirea mi-a fost grea
Supus cărării și îndrăgostit de ea
Vroiam ca tot ce-i gri să piară
Căci pietrele-mi erau porunci.

O elevă grecoaică la liceul românesc din Jula

Liceul și colegiul românesc „N. Bălcescu” din Jula întotdeauna a fost un loc atrăgător pentru elevii din localitățile locuite de români, în primul rând pentru cei care au dorit să-și păstreze limba maternă și să o însușească la un nivel mai înalt. În timpul anilor de liceu am avut colegi de clasă și de școală din trei județe.

Dar între anii 1958–62, școala a avut o elevă excepțională, de origine greacă, numindu-se *Kiriakopulu Meri*. Pe mine m-a interesat povestea ei, cum a ajuns familia ei în Ungaria și cum a devenit tocmai eleva liceului românesc din Jula. Ca să înțelegem povestea grecilor din Ungaria ar trebui să parcurgem în timpurile îndepărtate în istoria grecilor luptându-se pentru libertate.

Pe scurt numai atât: între 1946–49, în Grecia a pornit o luptă civilă la care au participat sute de mii de oameni, printre ei și membrii familiei lui Meri. Lupta aceasta a căzut, luptătorii având frică de represiunea familiilor, pe femei, copii, bătrâni i-au adunat lângă hotarul Greciei cu Albania, unde s-au retras în tabere. Aici s-au adunat peste o

sută de mii de fugari, de aici au primit drept de exil în diferite țări.

Familia lui Meri, cu mai multe alte familii, până să primească un loc definitiv de stabilire în Ungaria au trăit câțiva ani în Uniunea Sovietică și în România, unde au însușit limbile rusă și română.

În Ungaria s-au stabilit cam două mii de persoane refugiate de origine greacă. Prima dată au fost așezați la Budapesta, apoi au primit locuri de casă în județul Fejér, unde și-au construit casele lor pentru

a ajuns Meri la liceul și colegiul românesc din Jula? În timpul șederii familiei sale în România, Meri a însușit limba română, iar aflând că există la Jula un liceu și colegiu românesc, familia ei a hotărât ca să fie eleva acestei școli. Devenind și eu eleva liceului și colegiului, în primele săptămâni s-a dezvoltat o simpatie reciprocă între noi, mai târziu aceasta a devenit o adevărată prietenie. Meri avea o statură mijlocie, o personalitate hotărâtă cu o față marcantă, cu ochi și păr negru. Era pri-

nă, toți elevii școlii au participat la culegerea merelor în livada cooperativei cu mare plăcere. Era timp frumos, ne simțeam bine, eram liberi, cântam șlagărele cele mai noi, ne veseleam, clasa noastră era un colectiv foarte bun.

Amândouă am fost membrele echipei de volei a liceului, participând la diferite concursuri între școlile orașului.

Viața de cămin a decurs după o ordine de zi, cu obligații, silențiu, etc. În camerele de dormit, unde erau paturi etajate și eram așezate 30 de fete, seara ne adunam la câte un pat și ne vorbeam, era când și după stingerea luminii. La colegiu, de multe ori au organizat baluri sau simple ocazii de petreceri distractive, concursuri, pe

atunci era la modă să dansăm (rock-and-roll, twist). Duminica mergeam la cinema, ne plimbam prin oraș. Cu aceste ocazii purtam deseori haine, bluze, fuste ale prietenelor. Meri întotdeauna avea niște haine excepționale, primite din fondul de ajutoare internațională pentru refugiați. La sfârșitul săptămânilor, aveam posibilitatea să plecăm de la colegiu acasă, la familie. Meri nu a avut posibilitatea să plece acasă căci locuia departe de Jula. Ca să nu rămână singură, de multe ori o invitam acasă la familia mea, la Chitighaz, mergeam la cinema, la bal, la rude. La colegiu, pe vremurile acelea, noi am trăit într-un spirit familiar, umblam unii la alții la Săcal, Bedeu, Micherechi. După bacalaureat, colegii de clasă se despart, numai la întâlnirile de promoție se reîntâlnesc. După întâlnirea de 20 de ani am aflat că Meri a încetat din viață, lăsând în urma sa cele trei fete și o familie îndurerată.

Cunoscând-o și iubind-o pe Meri, în sufletul meu ea trăiește și pe mai departe. N-am s-o uit niciodată.

Maria Sarca Zombai

ca să trăiască într-o comunitate compactă. Localitatea aceasta se numește Beloiannis, purtând numele lui Nicosz Beloiannis (1915–52), martirul mișcării muncitorești.

Se pune întrebarea: cum

tenoasă, sinceră, deschisă la inimă, energică, cu un glas adânc parcă și azi îl aud sunându-mi în urechi cum știa accentua unele cuvinte. La liceu am luat parte în viața culturală și sportivă. În fiecare toam-

Patru mii de oameni au aplaudat stând în picioare, după lansarea cinematografică din joia trecută, 7 mai, în Arena din Veszprém, a primei părți a filmului documentar despre uciderea de acum trei luni a handbalistului român, Marian Cozma. Filmul intitulat „Țara înjunghiată în inimă” (Szíven szúrt ország) a fost realizat în memoria handbalistului de la MKB Veszprém, care a fost înjunghiat în inimă în seara zilei de 8 februarie, la un local din orașul maghiar.

La lansarea filmului a luat parte și tatăl lui Marian, Petre Cozma, care declară în film: „Când am câștigat anul trecut Cupa Europeană, atunci era exact ziua mea de naștere, iar când Marian a ridicat cupa și a sărutat-o s-a văzut că zice: Dumnezeu să te trăiască, tată, am făcut-o pentru tine”.

„Vreau să cred că moar-

tea lui nu a fost fără rost, să cred că ceea ce s-a întâmplat are un motiv și va avea urmări bune”, a spus în film handbalistul *Illyés Ferenc*, unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Marian Cozma. „Sper că țara asta își va da seama că ceea ce se întâmplă aici nu este un lucru normal. Și nu trebuie lăsat să fie așa... Păcat că trebuia să moară un tânăr român, ca să ne dăm seama că așa nu merge mai departe.” Pe www.hungari.com.hu se poate urmări un fragment din filmul de 84 de minute, care din 8 mai rulează în mai multe cinematografe din Capitală.

Pe site-ul oficial al filmului, acesta este prezentat publicului în următorul fel: „Veszprém este un oraș frumos, dar mic. La fel ca Ungaria.

Locuitorii acestuia lu-

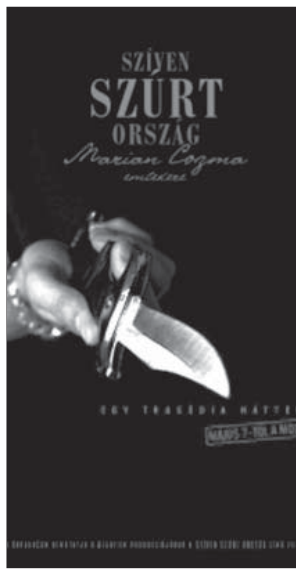
crează mult, sunt triști când au probleme și se bucură când au motive.

La Veszprém este o echipă de handbal, în care joacă împreună sportivi cubanezi, sârbi, croați, ruși și maghiari, și care luptă

din răspuțeri pentru acest frumos orașel de dincolo de Dunăre. Aceasta este una dintre cele mai bune echipe de handbal din lume, unde nu contează cine de unde a venit, unde a crescut, pentru că ei toți sunt în primul rând „veszprém-ieni”. Așa a fost și românul Marian Cozma, pe care l-au omorât pe 8 februarie anul curent, într-un local popular din centrul orașului. Norocul i-a scăpat pe cei doi colegi de-ai lui, care au sărit în ajutor, croatul *Ivan Pesici* și sârbul *Zarko Sesum*, care au suferit și ei răni grave, dar măcar au supraviețuit.

Ucișorii au făcut parte dintr-o echipă de vreo 30 de persoane și nici de atunci nu se știe ce căutau atunci în acel loc. Nimeni nu înțelege și mulți trăiesc

„Țara înjunghiată în inimă” Un film despre handbalistul Marian Cozma

și de atunci cu frică. Mai ales pentru că și-au dat seama că în țara asta se poate întâmpla orice.

Acest film a fost realizat pentru a înțelege lumea în care trăim.

Acest film nu face investigații, nu acuză și nu caută responsabili. Ucișorii trebuie pedepsiți, dar responsabilitatea este a noastră. Veszprém este un oraș maghiar, toate acestea s-au întâmplat în Ungaria. Responsabilii sunt unguri. Victimele ne-au iubit pe noi, pe unguri.

Întrebarea este: ne iubim oare și noi într-atâta ca să punem capăt acestei frici, și să nu mai credem că acești criminali pot face orice, numai pentru că au bani și putere. A mai rămas în țara asta atâta demnitate, putere și cinste, ca să se apere pe ea și pe prietenii săi de aceia care nu cunosc nici o lege, nici o morală. Filmul și povestea continuă.”

E.I.

Indiscutabil contribuția Luciei Borza în istoria școlii românești din Julia rămâne una de substanță și meritorie. Nu doar pentru această școală, unde a activat relativ puțin dar în plin rod, ci, mai cuprinzător, pentru școlile românești din Ungaria, prin implicarea ei în conținuturile învățământului minoritar. Pe de altă parte, profesoara se află printre primii dascăli cu care se deschid cursurile liceale și este diriginta primei promoții de absolvenți ai liceului în 1953; așa încât, acești elevi sunt legați sufletește de primii ani de profesorat ai Luciei Borza la școala românească din Julia. Familia de intelectuali, atmosfera din casă și familie, dar și vocația pentru lectură, carte și catedră i-au fost aliați într-o carieră profesională în plină ascensiune și fără sincope.

Profesorul universitar Gheorghe Petrușan avea dreptate în profilul intelectual pe care îl construiește la octogenatul Luciei Borza în 2008, o biografie complexă cu toate avaturile existențiale: „Lucia Borza face parte din generațiile intelectuale românești care s-au format în familie într-o ambianță încă pur românească și a avut norocul să-și poată păstra intactă spiritualitatea românească implantată de părinți, deși majoritatea studiilor și le-a făcut în școli ungurești... Tânără, energică, prezentă la toate activitățile școlare, Lucia Borza devenise un fel de etalon pentru cei care i-au fost elevi între anii 1951–1957 la școala românească din Julia, cu care pur și simplu nu puteau vorbi numai și numai românește.” (F.R. Nr. 8/15 februarie 2008)

Lucia Borza se naște la 13 februarie 1928, în Chi-

Școala românească din Julia – 60 de ani (23)

Lucia Borza

(1928–)

tighaz, în casa preotului Ioan Borza (1927–1970), om destoinic care a sprijinit și îndrumat atâția tineri spre școli înalte. Formația ei profesională a urmat, paradoxal, ca și în cazul altor dascăli ai comunității, un traseu în care s-au intersectat școli românești cu cele ungurești. Urmează școlile din Seghedin, în anul 1939, apoi Liceul de fete din Bichișciaba, apoi își completează studiile la Liceul internat din Oradea, iar clasa a V-a din nou la Bichișciaba. În 1946 susține bacalaureatul și în același an se înscrie la Universitatea Pázmány Péter din Budapesta, la secția litere și locuiește la Colegiul Mocsáry Lajos, ca atâția români care au descins aici la începuturile acestui cămin studentesc (Aurel Bodirca, Paraschiva Farcaș, Octavian Mișcuța, Hortensia Rus, Olga Soldan, Gh. Santău, Petru Popuța, Elisabeta Sasi). Obține licența în studii universitare cu specializarea maghiară-română în anul 1951, astfel că din septembrie 1951 este repartizată la nou înființatul liceu românesc din Julia. Este momentul când la școală sosește și Benkő Károly, pentru fizică și chimie, dar și doi colegi trimiși din România, Goldstein Felicia și Farcașiu Ioan, ultimii doar pentru un an, apoi transferați la Micherechi. Momentul sosirii Luciei Borza la școala românească nu doar confirmă începutul profesiei de dascăl, ci și antrenarea tânărului absolvent în activități complementare acesteia. Pornea la drum un

Borza Lucia

ziar românesc, *Libertatea noastră*, redactat în primul an chiar de profesorii noului liceu, de la Frideric Vild la Ludovic Bonis și Teodor Oltean. Tânăra profesoară pornea la drum cu pași entuziaști și proiecte ambițioase, punând elan și suflet, specifice oricărui debutant în plină afirmare, a susținut ziarul și a încurajat și îndrumat elevii săi spre lectură și spre scris. Având în vedere că încă nu era o serie întreagă de liceeni, conform registrului de școală și de clasă, predă din 1951 limba rusă la clasele 5–8 de școală generală, în alternanță cu Dumitru Suciu și Olga Soldan. La liceu preia anul III la predare și ca dirigintă, fiind diriginta primei generații și primei promoții de bacalaureați la liceul românesc. Face parte din prima comisie de examinare a absolvenților din 1953, alături de Bonis Lajos, Hernádi Lajos, Margareta Leu, Eva Bardócz și Iosif Balogh, tot atâtea prilejuri de a se afla în preajma fostului profesor, Endre Pálffy,

mulți ani președintele comisiilor de bacalaureat. Intervențiile sale din rapoartele către comisie, asupra desfășurării examenului de bacalaureat, ori notele și aprecierile pe marginea lucrărilor scrise ale bacalaureaților, la disciplina limba română, sunt comentarii pertinente, de specialitate, dar și critice, vizând nivelul cunoașterii limbii, vocabularul, ca și lipsa de lecturi ale absolvenților. Acolo unde satisfacția profesională a dat roade, profesoara Lucia Borza amintește câteva nume de elevi eminenți, din promoțiile pe care le-a instruit: Ioan Hotea, Doina Iana, Ștefan Berbecar, Lucian Magdu. În cei șapte ani din perioada profesoratului său la școala și liceul din Julia, 1951–1958, a fost diriginta promoției la venire, 1949–1953, și a celei la plecare din școală, 1953–1957, promoții cu elevi de valoare, afirmați ulterior în via-

ruului *Foaia noastră*, Lucia Borza funcționează până la anii de pensie anticipată ca redactor la Editura didactică și pedagogică din Budapesta. O muncă asiduă, care a prins-o tocmai când programele și manualele școlare treceau printr-o serie de reforme. A fost un bun prilej de a se antrena ea însăși în redactarea de manuale, un palmares bogat din care selectăm câteva: 1963 – *Carte de citire*, clasele 3–4, 1964 – *Lecturi*, *Limba română* (clasele 5–8) coautor Bitai Sándor, 1973 – *Gramatică*, clasa a 5-a, 1986 – *Carte de citire* și *Caiet de lucrări în limba română*, clasa a 5-a. În plus, autorul de manuale l-a activat pe creatorul de literatură pentru copii, de la jocuri didactice la poezie și exerciții creatoare și logice. Volumele sale stau mărturie pentru un condei mereu surprinzător și bine dotat.

Ținuta ei intelectuală, exigența morală și consecvența principială în practica didactică rămân atuurile cu care Lucia Borza a dat consistență școlii românești; mai ales la începuturile ei, când a strălucit prin generațiile de ab-

Fosta dirigintă, Lucia Borza, cu promoția 1953–1957, la întâlnirea de 50 de ani

ta comunității: Ioan Borbil, Teodor Petruța, Nicolae Păcurar, Lucreția Purdi, Teodora Mișcuța, Gheorghe Sarca, Virgil Popon.

O activitate bogată, complementară, predării i-a valorificat aptitudinile creatoare: a organizat cercul de literatură, implicând elevii în activități de lectură și cercetare, a realizat scenete literare, cu roluri pe actori-elevi, a inițiat concursuri de întrebări și răspunsuri de cultură generală. Din anul 1958, cu unele perioade temporare la Șercad, apoi ca translator la Institutul de proiectări din Budapesta, lector al zia-

solvenți cu mare forță în formarea intelectualității românești din Ungaria. Lucia Borza, ca și alți dascăli de început, de care am amintit sub această rubrică jubiliară, a dat lustru ales primei decade din existența școlii julane. Absolvenți și profesori așteaptă ca toată aventura ei intelectuală să-și găsească așezarea în paginile unui volum de amintiri, cu care a rămas datoare memoriei afective a școlii, dar și comunității românești din Ungaria.

Cornel Munteanu,

Baia Mare

Urmează: 24. Elena Popa,

25. Sofia Secan

România a ocupat Ungaria... pe net

Mass-media ungară a făcut apel la cetățeni să vină la luptă pentru eliberarea Budapestei și pentru atacarea Transilvaniei. Într-o lume virtuală, construită în jocul de strategie eRepublik, România este o forță mondială. A ocupat eUngaria și s-a unit cu eMoldova – scrie ziarul „Adevărul”.

Frontul războiului virtual dintre eRomânia și eUngaria în eRepublik

În eRepublik, România are diplomați de succes, politicieni cinstiți, armată puternică și antreprenori inteligenți. După americani, românii sunt cei mai numeroși „e-cetățeni”, în număr de peste 15.000, iar ca putere politică, România s-a impus în joc încă de la început. Jucătorii români au cucerit teritoriu după teritoriu și nimic nu părea că stă în calea creșterii lor economice și politice.

Prin referendum, jucătorii din Republica Moldova au votat unirea cu România. România devenise din ce în ce mai puternică, până când, în eUngaria, țară ocupată de eRomânia, s-a făcut mobilizarea. Cea mai accesată publicație maghiară online a chemat maghiarii la luptă în www.erepublik.com.

Multi-playerul de strategie eRepublik a atras până acum 134.000 de e-cetățeni. „Cel mai mare portal online din Ungaria a publicat trei zile la rând, pe prima pagină, articole în care îi îndemna pe maghiari să nu se lase invadați de români”, a spus Sebastian Mahu, e-ministrul de externe al României.

După această promovare puternică, 7.000 de „bebeluși” maghiari au intrat în joc și au crescut alături de țara pe care o reprezentau. „Cu toate strategiile lor, noi luptăm inteligent”, a adăugat Sebastian Mahu. În scurt timp însă, eUngaria a reușit să-și ia înapoi teritoriile cucerite de e-cetățenii români. Pentru că se luptau în același timp pe trei fronturi, după o dominație de opt luni, e-românii au pierdut Budapesta. Acum, românii din eRepublik își aleg cu grijă aliații, dar și regiunile care le pot aduce o creștere economică substanțială.

După opt luni sub ocupație românească, locuitorii eUngariei au reușit eliberarea Budapestei și și-au propus cucerirea eTransilvaniei. Pentru a putea face față invaziei maghiare, românii au mare nevoie de forțe proaspete și de noi bebeluși (nou-intrați). „Fără un aflus de bebeluși români, în viitor e posibil să ne cucerească ungurii, căci, mânați de un imbold patriotic, mii de unguri se nasc în joc, cu unicul scop de a cucerii eRomânia”, a scris Skizz, un e-cetățean al eRomâniei pe site-ul jocului de strategie.

După ocupația e-română, care a durat din octombrie 2008 – aprilie 2009, www.index.hu publica: „Ajutor, e-românii au ocupat eUngaria! Dacă vreți să știți cum ar fi Ungaria pe care ne-o visăm noi nouă, intrați pe simulatorul eRepublik. Să stați sub ocupație românească și să lucrați într-un furnal polonez pentru mâncare”. Un alt maghiar scria: „Vă salut. Vă scriu din Budapesta ocupată de români. Nu pot să vă anunț nici o îmbunătățire a lucrurilor. În toată istoria nu a existat o situație la fel de critică precum aceasta”.

Un britanic a câștigat „cel mai bun job din lume”

Autoritățile statului australian Queensland, cunoscut pentru frumusețile sale tropicale, au anunțat câștigătorul „celui mai bun job din lume”. Fericitul ales este Ben Southall, un britanic în vârstă de 34 de ani, care lucra până acum în domeniul caritabil. El i-a surclasat pe ceilalți 15 finaliști selecționați din rândul a peste 34.000 de candidați.

Ben Southall va trebui să se plimbe timp de șase luni pe insula Hamilton, situată pe marea barieră de corali, să hrănească peștii, să facă scufundări și să țină un blog despre aceste experiențe, publicând poze

și înregistrări video. Britanicul va primi considerabila sumă de 150.000 de dolari australieni (105.000 de dolari americani) pentru efortul depus și va avea plătit un bilet de avion de acasă până pe insulă.

Inițiativa, intens mediatizată, se înscrie în cadrul unei campanii ce are drept scop promovarea turismului în Queensland, stat din nordul-estul Australiei. Campanie costă 18 miliarde de dolari.

Boney M va concerta la Deva

Trupa Boney M va susține, în ziua de 29 mai, un concert la Deva, cu ocazia

„Zilelor Cetății”. Primarul municipiului, *Mircia Muntean*, a declarat că forma-

ția a cerut 19.000 de euro pentru a cânta, relatează Mediafax. „Am convenit împreună cu consilierii locali să invităm o formație străină să concerteze la Zilele municipiului Deva, celebra formație disco Boney M. De asemenea, am stabilit să aducem unii dintre cei mai iubiți interpreți de muzică populară începând de la *Irina Loghin* și *Nicolae Furdui Iancu*, dar și cântăreți din județul Hunedoara, precum *Mariana Deac*, *Mariana Anghel*”, a mai declarat primarul municipiului Deva.

30.000 de sarmale de Ziua Europei

Primăria Sectorului 2 din București a pregătit, pentru sâmbătă, 9 mai, de Ziua Europei, peste 30.000 de sarmale tradiționale care au fost împărțite participanților la eveniment. Sarmalele au fost pregătite de mai mulți bucătari de la diferite restaurante, după rețeta fiecăruia.

Pentru prepararea sarmalelor au fost folosite 300 de bucăți de varză acră, 90 de kilograme de carne de porc, 60 de kilograme de carne de vită, 60 de kilograme de ceapă, 30 de kilograme de pastă de tomate, 30 de kilograme de afumătură, 42 de borcane de roșii în bulion, 15 litri de ulei, 15 kilograme de orez, 42 de legături de

mărar, 300 de grame de piper, 300 de grame de foi de dafin, 300 de grame de cimbru, 120 de grame de boia, 30 de pachete de condimente și 30 de pachete de mirodenii specifice.

Primăria Sectorului 2 a

organizat, pentru al treilea an consecutiv, evenimente cu prilejul Zilei Europei la care au fost așteptați veterani de război, cadre militare, peste o mie liceeni, precum și numeroși bucureșteni.

Fotbal

Crâstor – Micherechi 0-0

Un meci superfaină la Crâstor cu mulți micherecheni

Puține comune atât de mici ca Crâstorul (1800 locuitori) se pot lăuda cu faptul că echipa lor de fotbal a câștigat campionatul județean I de trei ori. Din păcate, numai o singură dată au jucat în divizia NB. III. Motivul ține de problemele financiare. Schimbările politice din 1989 au adus și noi vise, noi șanse pentru iubitorii sportului: atunci a început construirea clădirii tehnice a Asociației Sportive. Din păcate, din diferite motive financiare, nu au putut continua lucrările până în anul 2006. Ar mai fi nevoie de niște bani și acum, pentru că nici acum nu s-a finalizat construcția. Antrenorul *Cserhádi István* ne prezintă echipa de fotbal din Crâstor.

– În vacanța de iarnă am reușit să ne pregătim destul de bine pentru sezonul de primăvară, mai mult am fost în sala de sport, am jucat o mulțime de meciuri amicale, pe care le-am câștigat rând pe rând. Un singur băiat a părăsit echipa și au venit doi noi (*Kondoros Tamás* și *Kádár László*).

Cele mai interesante meciuri tocmai cu echipa din Micherechi le-am jucat în cursul anului trecut. Prima dată ei au câștigat acasă cu 5-0, iar în primăvară le-am luat revanșa tot cu 5-0. Nu am obișnuit să comentez jocul nimănui, noi avem o echipă bine încheată, fiecare jucător joacă pentru echipă și nu pentru el. Dar îmi place mult mentalitatea fraților *Bányai*.

De echipa juniorilor se ocupă *Zsoldos Zoltán*. Avem multe probleme, fiindcă într-o comună așa mică sunt prea puțini tineri, mai ales că fiecare învață în altă localitate. Echipa nu

prea e sprijinită de nimeni, bani nu primim deloc, primăria nu are de unde să ne ajute. Câte un întreprinzător ne invită la o cină sau băutură după meci, alții ne ajută cu costume. Jucătorii joacă gratis, fără plată, de plata mea nici nu mai vorbesc.

Crâstor SE – Micherechi SE 0-0

300 suporteri (majoritatea din Micherechi)

Crâstor: Farkas, Németh, Benyovszki, Deák, Kádár, Barna, Kovács, Dr. T. Bánya, Zimbrán, Novák, Zsoldos.

Rezerve: Pop, Kondoros, Kurta, Cserhádi Dániel, Kondoros, Gombkötő, Kneifel, Ótót.

Antrenor: Cserhádi István
Micherechi: Pátca, Berényi, Balogh, Lucuț Șt, Cioțea, Gajdacs, Semjényi, Ruja, Bondár, Barcsai, Csúz.

Rezerve: M. Lucuț, Huszár, Martin

Antrenor: Balogh István
Foarte mulți suporteri au fost curioși să vadă jo-

cul celor două echipe. Cei care s-au uitat și la meciul juniorilor au fost bucuroși fiindcă au văzut cinci goluri (Crâstor SE – Micherechi SE 1-4). Cei care cunosc echipele adulților, au știut că aceștia nu o să marcheze atâtea goluri.

Dacă nu ați fost la meci și aflați că acesta s-a încheiat cu rezultatul de 0-0, ați putea crede că meciul a fost plictisitor. Pot să vă asigur însă că nu a fost deloc plictisitor și trebuie să vă pară rău că nu ați venit sămbăta trecută la Crâstor. În fiecare moment s-a întâmplat ceva interesant pe terenul de joc: ori jucătorii au avut ocazie în fața vreunei porți, ori arbitrul a judecat greșit, în general în favoarea echipei gazde. Suporterii micherecheni și-au și exprimat de multe ori supărarea.

Mai aproape de victorie a stat totuși echipa oaspete, care a avut trei ocazii uriașe: în prima repriză de două ori au nimerit bara, iar în a doua repriză portarul Farkas a apărut poarta de gol și a împins balonul pe bară.

Cs.I.: – Am știut că ne va fi greu. Meciul a fost echilibrat, scorul a fost just.

B.I.: – Aș fi curios să știu care ar fi rezultatul dacă arbitrul nu ar fi greșit atât. Noi am stat mai aproape de victorie, dar rezultatul e just.

Dr. Tiberiu Bánya: – Acesta este al cincilea an

de când joc la Crâstor. Mă simt foarte bine aici, e o gașcă bună.

Deák Szabolcs (originar din Salonta): – Rezultat real, așa de curat încă nici nu cred că am mai jucat, fără accident, fără nici o problemă.

Un suporter micherechian: – Azi echipa noastră a întâmpinat trei piedici: echipa adversă, arbitrul și antrenorul nostru, care nu a schimbat jucătorii cum și când ar fi trebuit. MIC

Ultimele rezultate

Micherechi SE – Julia Termal FC	5-0 (!!!)
Tótkomlós – Bătașia	1-1
NB.II.	
Szegedi AK – Julia Amazon	0-1 (3)
NB.III.	
Julia TFC I. – Monori SE	3-5 (9)
Berettyóújfalu SE – Leta I.	2-1 (13)
Județ I	
Bătașia TK – Kondoros	4-2 (1)
Crâstor SE – Micherechi SE	0-0 (4-9)
Leta II. – Nyírmartonfalva TSE	5-0 (13)
Județ II.	
Békéscsaba MÁV – Ciorvaș SK	5-0 (9)
Chitighaz SE – Dombegyház NSE	5-2 (5)
Konyári SE – Săcal SE	2-1 (7)
Földes NKSE – Poci SE	2-2 (10)
Județ III.	
Köröstarcsa KSK – Julia TFC II.	6-0 (5)
Aletea LE – Leucușhaz KSK	2-1 (10-7)
Apateu SE – Álmosdi HSE	5-1 (12)
Jaca SE – Csökmői SE	4-2 (7)

Următoarele meciuri de fotbal

16 mai 2009, sâmbătă, ora 17.00:
Crâstor SE – Bătașia TK
Leta I. – Nyírmadaș ISE
Gádos SE – Ciorvaș SK
Füzesgyarmat SK – Chitighaz SE
Săcal SE – Biharnagybajomi SE
Poci KSE – Nagyrábé PSK
Julia TFC II. – Nagybánhegyesi RSE
Telekgerendás MDSE – Aletea LE
Hajdúsámson SE II. – Apateu SE
Derecskei LSE II. – Jaca SE

17 mai 2009, duminică
ora 15.00: Julia Amazon – NYKSC
ora 17.00: Honvéd KFT – Julia TFC
Micherechi SE – Csabacsúdi SE
Nyíradonyi VVTK – Leta II.
Leucușhaz KSK – Köröstarcsa KSK

Săptămânalul nostru a înființat un premiu pe care îl acordă la sfârșitul meciului despre care relatăm. Premiul este acordat celui mai bun jucător din echipele noastre. Sămbăta trecută am dat 2 premii: pentru portarul crâstorenilor (Farkas) și pentru atacantul micherechenilor (Tiberiu Berényi).

Mai multe imagini despre meciul Crâstor – Micherechi puteți vedea pe site-ul:
www.foaia.hu

TVR 1

Luni, 18 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial (R) Don Juan îndrăgostit 8.55 Filler Notari 9.10 Profesiuniști... 10.00 Europa ne privește (R) 10.50 Desene animate 11.00 Serial (R) Sclava Isaura 11.55 Filler Notari (R) 12.00 Miezuil zilei 13.00 Telegiurnal 14.30 Kronika. 16.00 Serial Sclava Isaura 16.55 Filler Notari (R) 17.00 17.50 Serial Don Juan îndrăgostit 18.30 Sport plus 18.40 Sport 19.00 Telegiurnal 20.10 Alegeri europene - tu decizi! 21.00 Serial 30 Rock 22.00 In numele medicinei 23.00 Telegiurnal.

Marti, 19 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial (R) Don Juan îndrăgostit 8.55 Filler Notari 9.10 Garantat 100% (R) 10.30 Ochiul magic (R) 11.00 Serial (R) Sclava Isaura 11.55 Filler Notari (R) 12.00 Miezuil zilei 13.00 Telegiurnal 13.45 Alegeri europene - tu decizi! 14.00 Teleshopping 14.30 Rom european 15.00 Kronika 16.00 Serial Sclava Isaura 16.55 Filler Notari (R) 17.00 Atunci și acum 7.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 18.30 Sport plus 18.40 Sport 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Prețul fericirii 21.55 Prințesele lumii 22.00 Nocturne 22.45 Campanie 1989 23.00 Telegiurnal.

Miercuri, 20 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial (R) Don Juan îndrăgostit 8.55 Filler Notari 9.10 Tezaur folcloric (R) 10.00 Spune-mi ce te doare. (R) 11.00 Serial. (R) Sclava Isaura 11.55 Filler Notari (R) 12.00 Miezuil zilei 13.00 Telegiurnal Sport 13.45 Alegeri europene - tu decizi! 14.00 Teleshopping 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviuiri 16.00 Serial Sclava Isaura 16.55 Filler Notari (R) 17.00 Știi sport? 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 18.30 Sport plus 18.40 Sport 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Soțul nostru italian 21.50 Prințesele lumii 22.00 Bancomatul de pe 1 22.45 Campanie 1989 23.00 Telegiurnal.

Joi, 21 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial (R) Don Juan îndrăgostit 8.55 Filler Notari 9.10 O dată-n viață (R) 11.00 Serial (R) Sclava Isaura 11.55 Filler Notari (R) 12.00 Miezuil zilei 13.00 Telegiurnal 13.45 Alegeri europene - tu decizi! 14.00 Teleshopping 14.30 Akzent 16.00 Serial Sclava Isaura 16.55 Filler Notari (R) 17.00 Interes general 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 18.30 Tragerile Jocker și Loto 5/40 18.40 Sport 19.00 Telegiurnal 20.10 Alegeri europene - tu decizi! 21.25 Ochiul magic Realitatea filtrată de obiectivul camerei de luat vederi 22.00 Serial Dr. House 23.00 Telegiurnal.

Vineri, 22 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial (R) Don Juan îndrăgostit 8.55 Filler Notari 9.00 Dănuț S.R.L. 11.00 Serial. (R) Sclava Isaura 11.55 Filler Notari (R) 12.00 Miezuil zilei 13.00 Telegiurnal 13.45 Alegeri europene - tu decizi! 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Parlamentul României 15.30 Green Report 16.00 Serial Sclava Isaura 16.55 Filler Notari (R) 17.00 Europa ne privește 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 18.30 Sport plus Formula 1 18.40 Sport 19.00 Telegiurnal 20.10 O dată-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.00 Telegiurnal.

Sâmbătă, 23 mai

6.35 Turnuri de azi și de mâine 7.35 Semne 8.05 Serial 9.05 Desene animate 10.00 Zon@ IT 10.30 TVR te îndeamnă să vezi pentru ei 11.00 Transformarea 12.00 Alegeri europene - tu decizi! 13.00 Telegiurnal 13.15 Rețetă pentru siluetă 13.55 Formula 1 15.10 Ne vedem la TVR 16.30 Telegiurnal 17.30 Tezaur folcloric 18.30 Sport plus Formula 1 18.40 Sport 19.00 Telegiurnal 20.10 Film Chicago 22.10 Profesiuniști...

Duminică, 24 mai

6.10 Universul credinței 8.00 Spune-mi ce te doare. 9.00 Desene animate 10.00 Echipa verde 10.35 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telegiurnal 13.20 Studio Formula 1 13.55 Formula 1 Marele Premiu Monaco 16.10 Dănuț S.R.L. - Supermarket de divertisment Prima parte 1 17.00 Telegiurnal 17.10 Dănuț S.R.L. - Supermarket de divertisment Partea a doua 18.20 Tragerile Loto 6/49 și Noroc 18.30 Sport plus Formula 1 18.40 Sport 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Hidalgo și oceanul de foc 22.30 Garantat 100%...

Grand Prix. F1 Monaco

TVR 2

Luni, 18 mai

6.00 Ferma (R) 7.10 Film. (R) Călăuziți de stele 8.30 Poate nu știați (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Descoperă românii 13.00 Teleshopping 13.30 eForum 14.00 Împreună în Europa 15.05 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Formidabilul Fred 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.10 Replay.

Albertina Ionescu prezintă „Ora de știri”

Marti, 19 mai

6.00 Serial (R) Dovadă de iubire 7.10 Timpul chitarelor (R) 8.30 Bugetul meu (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Poate nu știați! 13.00 Teleshopping 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.05 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film 19.45 Învățătorii (R) 20.00 D'ale lui Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. O nouă primăvară.

Miercuri, 20 mai

6.00 Serial. (R) Dovadă de iubire 8.45 Poate nu știați (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Învățătorii 13.00 Teleshopping 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa Puls 15.05 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Călătorie în vest 19.45 Învățătorii (R) 20.00 Bugetul meu 20.30 Lumea de aproape 21.00 Ora de știri Știri 22.10 Film. Profesiunistul.

Joi, 21 mai

6.00 Serial (R) Dovadă de iubire 7.10 Film. (R) Călătorie în vest 8.45 Poate nu știați (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Învățătorii 13.00 Teleshopping 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.05 Serial. Colegi de școală 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Călătorie în vest 19.45 Învățătorii (R) 20.00 20.30 Bazar 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Steve Zissou.

Vineri, 22 mai

6.00 Serial. (R) Dovadă de iubire 7.10 Film. (R) Călătorie în vest 8.45 Poate nu știați (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Învățătorii 13.00 Teleshopping 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.05 Serial. Colegi de școală 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Festivalul „George Grigoriu” 21.00 Ora de știri 22.00 Victoria's Secret.

Sâmbătă, 23 mai

6.00 Lumea de aproape (R) 6.30 Utopia (R) 7.00 Doi care doinesc 8.00 ABC... De ce ? 9.00 Atenție... copii 10.00 Rugby 11.50 Învățătorii 12.00 Un zămbet pe... 4 roți! 12.35 Atenție, se cântă! 14.00 Între cer și pământ 14.35 D'ale lui Mitică (R) 15.35 Timpul chitarelor 17.00 Serial. Profesoara detectiv 18.10 Festivalul „George Grigoriu” 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Romanul unei crime.

Duminică, 24 mai

6.00 Arena leilor (R) 7.00 Natură și aventură (R) 7.30 Zestrea românilor 8.00 H...ora prichindeilor 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Ulița spre Europa (R) 11.00 Șansă și neșansă 12.10 Film. Aurore 13.50 Poate nu știați! 14.00 15.00 Atlas 15.35 Muzică și muzică 17.00 Serial. Hotel Babylon 18.00 Campionii 18.30 Videoterapia 19.30 Serial. Povești 20.00 Serial. Eureka 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Romanul unei crime.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

18 MAI, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

19 MAI, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Istorie, politică, societate - de vorbă cu prof. dr. Peter Weber 17.40: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

20 MAI, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Sport - rubrica lui Adam Bauer 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 MAI, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 MAI, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul Vârșnicilor 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 MAI, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe undele Europei 17.25: Stele de cinci stele - emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

24 MAI, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă baptistă 16.50 Sinteza știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spicuii din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.30: Magazinul Vârșnicilor (reluare) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

20 mai 2009 (mtv ora 14.05)
Reluare: 22 mai 2009 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Comunitatea ortodoxă română din Bătănia a scăzut mult în ultimele decenii, odată cu procesul de asimilare. Dar aderarea României la Uniunea Europeană a adus un fenomen imprevizibil. La Bătănia se mută tot mai mulți cetățeni români, iar apropierea Aradului se simte tot mai mult. Împropiatarea comunității românești se simte cel mai mult în biserică, unde la slujba de Înviere au participat peste 100 de credincioși.
Realizator: Tiberiu Boca

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni-Vineri:
8.30-14.30

Sâmbătă-duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465-130
Fax: 66/465-142
Mobil: 30/635-7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Adresa:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.com

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

UMOR

DEX online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

ECRANUL NOSTRU
pe Internet:
www.mtv.hu

Românii din Otlaca-Pustă și-au găsit frați în România

În luna aprilie, împreună cu membrii Asociației culturale române „Mihai Purdi” din Otlaca, primarul localității, **Gheorghe Șimonca** și **Daniel Negrea**, președintele autoguvernării românești din Medgyesegyháza, am avut ocazia de a petrece câteva zile minunate pe meleaguri bistrițene, ca invitați ai localității Salva din județul Bistrița. Cu sprijinul Asociației „Image Concept Bistrița”, parteneră a asociației noastre, această vizită a avut ca scop și întărirea relațiilor dintre cele două localități și semnarea unui contract de înfrățire între Salva și Otlaca-Pustă.

La începutul anului, asociațiile au semnat un acord de colaborare prin care am stabilit ca obiective: legături culturale pentru păstrarea tradițiilor culturale, conservarea monumentelor artistice, derularea de proiecte sociale comune, obținerea de finanțări din partea Uniunii Europene a proiectelor comune pe teme speciale și programe transfrontaliere, studierea și aprofundarea limbii române, sprijinirea Bisericii Ortodoxe, dar și programe literar-culturale comune. Prima inițiativă comună a celor două asociații a fost semnarea unui acord de înfrățire între Salva și Otlaca-Pustă, astfel încât schimburile culturale să se facă cu implicarea autorităților locale din cele două comune.

Cu ocazia vizitei noastre la Salva, în zilele de 22–23 aprilie, primul pas a și fost făcut. Primarul nostru **Gheorghe Șimonca** și **Gheorghe Onul**, primarul

comunei Salva, în cadrul unei ședințe oficiale au prezentat acordul de înfrățire, emis în urma unei hotărâri a Consiliului Local Otlaca, urmând ca în prima ședință de consiliu local, cei din Salva să emită hotărârea prin care se adoptă înfrățirea celor două comune.

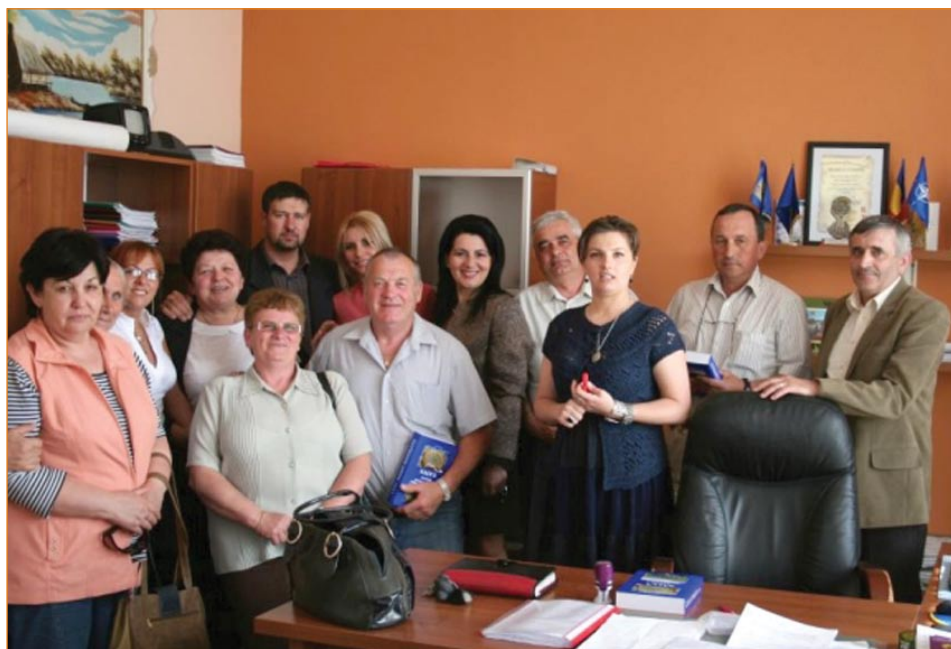
La invitația Autoguvernării Românești din Medgyesegyháza, ca o primă întâlnire frățească, o delegație din Salva este așteptată la Festivalul Lubeniței din luna august, unde vor prezenta tradiții, obiceiuri, jocuri, dar și portul popular românesc.

Între timp, Asociația „Image Concept” va organiza la mijlocul lunii iunie o expoziție de costume populare la întâlnirea tradițională a românilor din Otlaca. Vor fi expuse costume populare din toate zonele României, executate de meșterul popular **Virginia Linul**, secretarul Agenției „Image Concept”.

Am petrecut zile minu-

nate pe meleaguri bistrițene, am fost cu toții încântați de peisajul din Bistrița-Năsăud, dar și de frumusețea celor două mănăstiri ortodoxe vizitate. Apele curative de la Sângeorz-Băi și liniștea locurilor te face să te simți parcă ai fi într-o altă lume. Sperăm să avem și altă dată mai multe zile la dispoziție să putem vizita și alte minunății ale plaiurilor românești și să avem o colaborare fructuoasă și de lungă durată cu acești oameni minunați.

Eva Bocsor Karancsi,
președinta Asociației „M. Purdi”
din Otlaca

FOAIA
românească
15 mai 2009
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2009: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de **Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”**. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.